Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 24 (2026) ♦ Середа, 10 лютого 1999 року ♦ Ціна договірна

ЗМІ: були залежні, тепер — продажні?

Парламентська хроніка ранкового та денного засідання 9 лютого

День уряду цього разу було присвячено розглядові стану справ в інформаційному просторі України. З доповіддю виступив перший заступник міністра інформації Олег Бай. Він, зокрема, зазначив, що провідну роль тут відіграє людський чинник. Адже тільки до Спілки журналістів України входить більш як 13 тисяч працівників ЗМІ. Вони потребують захисту і підтримки з боку держави. Виходячи вже з того, що наш інформаційний простір існує поки що за умов стихійного ринку, де немає чітких правил та критеріїв. Характерно й те, що держава тут постійно втрачає керівні позиції. Нині майже 60 відсотків засобів масової інформації (друкованих, та особливо електронних) приватизовано. Вільно почувають себе у цій невпорядкованій сфері іноземні компанії та всілякі закордонні інвестори, ласі до одержання надприбутків, фактично не контрольовані з боку держави.

(Закінчення на 2-й стор.).

 У номер

Прикмета: збори — це до посівної

Всеукраїнські збори селян, що відбулися вчора у столиці, констатували: агропромисловий комплекс впродовж трьох років залишається практично єдиною збитковою галуззю вітчизняної економіки.

— Ми маємо вибиратися самотужки, — наголосив Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко, —спираючись на власні досвід та сили. І сьогодні. Бо через дватри роки не залишиться техніки, добрив, засобів захисту рослин. А через п'ятнадцять —найдорожчого. Українців.

Як повідомив міністр АПК Борис Супіханов, аграрники вже отримали тисячу нових тракторів, виділено 60 мільйонів бюджетних гривень для придбання техніки і поповнення лізингового фонду. Третина нафтопродуктів від потреби, пообіцяв міністр, також надійде за рахунок централізованих поставок.

10 лютого

✔ 1897 року в Російській імперії, до якої входила Україна, проведено перший перепис населення

✔ 1900 року в східній Україні створено першу політичну партію — РУП (Революційну українську партію) на чолі з Миколою Міхновським

✔ 1920 року помер архітектор Олександр Ягн

 Біль

Струни печального стоголосся

Шановні воїни-афганці!

Минуло 10 років, як останній наш солдат залишив багатостраждальну афганську землю. Але не відболить це горе і не відплачеться, допоки живете Ви, допоки живе пам'ять. Струни її звучать печальним стоголоссям... Доля провела Вас далекими і крутими дорогами серед похмурих скель Афганістану, охрестила вогнем і порохом чужої війни. Жахливим болем відгукнулася вона в серцях українських матерів і батьків, сестер і наречених. Ненаситний молох неоголошеної війни поглинув тисячі молодих життів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Бранці підземелля

...Уночі, якраз перед зміною, один із них бачив сон, що не додає настрою. Наснився похорон приятеля, який загинув від ножа кілька літ тому. А другий рано-вранці раптом відчув, що не має ані найменшого бажання йти на роботу. Навіть з дружиною почав радитися: «А може, я не піду сьогодні?..» Та при згадці про прогул пересилив себе і почав швиденько вдягатися...

(Закінчення на 3-й стор.).

Сварка в Недогарках, або Про те, як та чому між людьми пробігла чорна кішка розбрату

5-6

НАТО наближається до Києва...

8

 Коридор

Джентльменський набір валютної політики

Параметри валютно-курсової політики на 1999 рік буде оголошено ще до кінця нинішнього тижня. Таку упевненість після повернення з Вашингтона (де відбувався черговий раунд переговорів із МВФ і Світовим банком) висловив голова Нацбанку України Віктор Ющенко.

(Закінчення на 6-й стор.).

 Проблема

Хто у нас засланий інопланетянин?

Той, хто говорить про існування парламентської більшості, видає бажане за дійсне. Принаймні до листопада її не буде, — заявив перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк на брифінгу. Однак він не виключив, що після президентських виборів депутатська більшість може сформуватися.

(Закінчення на 2-й стор.).

 Пригода

Шарон потрапив у ДТП. Візит до Києва перенесено

Візит міністра закордонних справ Ізраїлю Аріеля Шарона перенесено — про це повідомили вчора в МЗС України. Стався нещасний випадок: напередодні глава ізраїльського зовнішньополітичного відомства потрапив у дорожньо-транспортну пригоду. За попередніми даними, він отримав деякі тілесні ушкодження. Життя міністра поза небезпекою, але приїзд в Україну довелося відкласти.

 Запитайте в депутата

На Бога надійся...

Звертаюся до вас, шановний Анатолію Миколайовичу Мороз. У нашому селі стоїть кам'яна церква, якій немає рівних в окрузі. Багато десятиліть її використовували під склад, а тепер, щоб відновити храм, потрібні кошти на ремонт даху. Поки що служба правиться в попівському будинку, який довго був клубом. Чи не посприяєте, Анатолію Миколайовичу, у вирішенні божої справи?

Омелян СТИПЦАРОВ, священик.

Мар'янівка Приазовського району Запорізької області.

❍ У Луганській і Донецькій областях страйкують гірники 14 шахт, вимагаючи погашення заборгованості із зарплати.

❍ Вперше в Україні на платформі газоконденсатного родовища «Штормове» в Чорному морі застосовано новий горизонтальний метод буріння свердловин.

P.S.

День уряду — важкий день

! У номер

Струни печального стоголосся

(Початок на 1-й стор.).

Ви йшли туди не по ордени й медалі: чесно виконуючи військову присягу, свято вірили, що захищаєте високі інтереси батьківщини, виконуєте почесний інтернаціональний обов'язок перед дружнім народом. Армія з власної ініціативи не воює, вона лише виконує волю вищого державного чи політичного керівництва, а розплачуватися за ці рішення довелося вам — солдатам і офіцерам. І ви розплачувались життям багатьох своїх бойових друзів і побратимів. Багато воїнів-«афганців» повернулися додому довічними каліками. Вогненні вісімдесяті навчили вас ніколи не йти проти совісті — ні тоді, ні тепер. Я впевнений, що ті, для кого Баграм, Шинданд, Кандагар стали не просто географічними поняттями, а вічним болем у серці, зможуть і повинні застерегти світ від нових трагедій. Хай «чорні тюльпани» ніколи більше не кружляють над українською землею.

Щасливої і світлої долі вам, воїни-«афганці», безхмарного синього неба над нашою Україною.

Олександр ТКАЧЕНКО,
Голова Верховної Ради України.

✔ Київ

Де процвітає корупція, там добра не буде

Такий лейтмотив діалогу народного депутата України Євгена Марчука з київськими письменниками.

Найбільшим гріхом нинішньої влади, і головним чином — виконавчої, є те, що багато наших співвітчизників, доведені до відчаю безгрошів'ям і безробіттям, запитують себе: «Чи є якийсь вихід?».

«Вихід є, — сказав на зустрічі зі столичними майстрами слова в Будинку письменників голова згаданого Комітету ВР Євген Марчук. — Але треба істотно змінити пріоритети внутрішньої і зовнішньої політики». Передусім, звісно, в економічній сфері.

На думку народного депутата України, протягом останніх років досить сильно постраждала репутація нашої країни за кордоном. Сьогодні, як зауважив Євген Кирилович, Україна належить до найкорумпованіших держав світу. Отож зарубіжні інвестори не поспішають до нас, а внутрішніх фінансових ресурсів для виходу з кризи немає.

Є. Марчук вважає, що, окрім залучення іноземних інвесторів, нам треба зробити все для повернення в Україну наших недавніх співвітчизників з вивезеними капіталами — а це знову-таки не менш як 10 мільярдів доларів, хоча точної цифри назвати неможливо.

Ще одна гостра проблема, яка стоїть сьогодні перед нами — консолідація української нації, її єдність. Це безперечно проблема духовна. І тут багато залежить від творчої інтелігенції, письменників. Хоча без втручання держави, без її підтримки, на думку Є. Марчука, цієї проблеми не розв'язати.

✔ Хмельницький

На голодовку, як на роботу

Вже вдруге на майдані Незалежності у Хмельницькому голодує підполковник запасу і депутат сільської ради Євген Ступак. Торішня вимога його була досить жорстка — звільнити з роботи голову КСП з села Копистин і віддати під суд. Однак ні влада, ні правоохоронці не знайшли для цього підстав, а працівники сільгосппідприємства не погодилися переобирати свого керівника. Нинішнє голодування офіцера у відставці вже мирніше: він вимагає прокласти до свого села дорогу та повернути сільській громаді приватизовані об'єкти соцкультпобуту.

Таку власну композицію запропонував «Голосу України» голодуючий депутат сільради Євген Ступак, мовляв, щоб його обличчя не бачила мафія.

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

ЗМІ: були залежні, тепер — продажні?

Ранкове та денне засідання 9 лютого

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

О. Бай звернув також увагу на вкрай незадовільний стан книговидавництва та розповсюдження української книжкової продукції: кількість назв обмежена, тиражі — мізерні.

В електронному просторі нині комфортно почуваються американські, англійські, німецькі, голландські, французькі та інші зарубіжні кіновиробники. Ефір густо насичений пропагандою насильства, жорстокості, жахів та порнографії. Така практика веде до зловісного розщеплення морального здоров'я нації.

З контексту доповіді недвозначно випливало: якщо засоби масової інформації досі були залежні (від однопартійної системи), то тепер вони дедалі більше стають продажні. З огляду на все це, стан справ в інформаційному просторі вимагає невідкладного та ефективного втручання з боку держави. На обговорення доповіді було відведено годину сесійного часу. Народні депутати поставили низку гострих запитань. Зокрема: чому невпинно зменшуються тиражі видань мовами національних меншин; як розуміти, що в інформаційному просторі фактично існує жорстка цензура, яка поширюється на сили, опозиційні нинішньому режимові; чому «героями» передач і публікацій є ділки, мафіозі, повії тощо, а не люди чесної праці; чи не час відновлювати зруйновану систему книговиробництва та розповсюдження. В міру своєї компетенції О. Бай відповів на поставлені запитання.

На деякі інші запитання депутатів відповів у короткому виступі віце-прем'єр з гуманітарних питань Валерій Смолій.

У виступі з трибуни голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Іван Чиж категорично зазначив, що в Україні нині немає справжньої свободи слова, а державна політика щодо ЗМІ полягає в їх підпорядкуванні собі та жорсткій регламентації їхньої діяльності. Однобічна задавість щодо кадрової політики на телебаченні та радіо створила нездорову обстановку, явно не на користь державним інтересам. Україна, зазначив І. Чиж, невпинно втрачає свій інформаційний простір. Ми переживаємо зухвалу експансію зарубіжного капіталу в цю державної ваги галузь. Це потребує невідкладного перегляду державної політики щодо засобів масової інформації та використання інформаційного простору в інтересах нашої держави та народу. Але чи збігається це з намірами правлячих структур? Відповідь напрошується вочевидь негативна...

Для виступів записався 21 народний депутат. В обговоренні взяли участь представники всіх фракцій ВР та ряд парламентаріїв. З обговореного питання прийнято відповідне рішення.

А саме: перенести голосування щодо визначення **оцінки діяльності уряду на наступний вівторок, 16 лютого.**

Іван ДМИТРЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Хто в нас засланий інопланетянин?

(Початок на 1-й стор.).

Адам Мартинюк намагався спростувати вироблений деякими ЗМІ негативний образ Верховної Ради, ніби вона — «найбільший ворог усіх реформ», а народні обранці — «заслані інопланетяни». На закиди, мовляв, сесія займається лише політичними дискусіями, а не нагальними економічними й соціальними проблемами, перший заступник голови парламенту відповів цифрами: Верховна Рада на першій і другій сесіях прийняла 45 законів з економічних питань, 12 — із соціальних. Тоді як парламенти інших держав світу затверджують десь 5—10 нових законів на рік. На погляд А. Мартинюка, третя сесія має відзначитися прийняттям низки законодавчих кодексів, передусім податкового і бюджетного. А питання про правове безладдя треба ставити інакше: хто ігнорує закони, прийняті Верховною Радою? Чому вони не виконуються?

Найближчим часом, за словами А. Мартинюка, відбудеться розширене засідання Кабінету міністрів за участю керівників Верховної Ради, комітетів і фракцій, на якому розглядатиметься меморандум про співробітництво між Україною і Міжнародним валютним фондом. Лише після цього питання про меморандум буде винесено на розсуд парламентаріїв. На думку першого заступника голови парламенту, у виконавчої влади нині «назріває момент істини», і дедалі більше членів уряду починає розуміти, що час відмовитися від диктату міжнародних організацій. «Тут ми можемо знайти порозуміння з виконавчою владою і поставити співробітництво з МВФ на позицію законності й рівноправності», — переконаний А. Мартинюк. Він відзначив, що у тексті меморандуму розписано від «а» до «я» все, що ми маємо зробити: закрити, реорганізувати, посилити, які параметри цін установити... Відтак, вважає А. Мартинюк, як, зрештою, і всі представники лівих сил парламенту, уряд працює не за своєю програмою, а під чужу дудку.

До речі, сам текст меморандуму про співпрацю з МВФ, який у Кабміні перебував «за сімома замками» і який керівництво парламенту «ледь вирвало в уряду», можна легко знайти в... Інтернеті.

Юліана ШЕВЧУК.

Партійні рядки

Чи піде Леонід Кучма на умови НДП?

«Для НДП найменш важлива, хоча й не вторинна, реакція Президента. Для нас важливі справа і результат», — заявив на прес-конференції у Києві лідер народних демократів Анатолій Матвієнко. Це стосовно програми спільних дій, яку запропонувала НДП Президентові, урядові та іншим структурам виконавчої влади. Найближчим часом ця партія, котру називали «партією влади», надішле Президентові України Леонідові Кучмі листа, в якому конкретизує умови, за виконання яких НДП підтримає Леоніда Даниловича на виборах.

Та, очевидно, Президент переконався в тому, що народні демократи втратили свої позиції, і висування ними якихось умов це — гра, в якій краще не брати участі. А шукати підтримки в іншої авторитетної політичної сили. «Принциповість» НДП на виборчому марші-99 зрозуміти можна — вона свідчить про невпевненість Леоніда Кучми і про те, що треба рятувати імідж партії, бо вона ж «народна». Анатолій Матвієнко зазначив, що висновок про те, чи виконав Л. Кучма висунуті вимоги, чи ні, буде зроблено на другому етапі четвертого з'їзду НДП у травні-червні.

Водночас заступник голови НДП Володимир Філенко відзначив на прес-конференції, що змінилася «конфігурація» підтримки уряду в парламенті. Праві фракції, котрі раніше були базою для уряду, нині такими не є. А сама «конфігурація» фракцій, які підтримують чи не підтримують уряд, дуже складна. Нагадаємо, що першим номером у виборчому списку НДП на парламентських виборах ішов Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. На прес-конференції також пролунала думка, що рішення правління регіональної Дніпропетровської організації НДП про визначення кандидатури Л. Кучми від НДП на посаду Президента свідчить про те, що в партії триває дискусія. Отакої!

Вл. інф.

Металобрухт «випірнув» у океані

Розслідування факту продажу Азовським морським пароплавством 44 плавзасобів за 30 мільйонів гривень веде створена в області оперативно-слідча група. За словами прокурора області Віктора Пшонки, торік Донбаська транспортна прокуратура порушила карну справу проти керівництва АМП, проте невдовзі припинила її за відсутністю складу злочину. На поспішність такого висновку вказали співробітники СБУ після того, як принаймні половина плавзасобів, реалізованих як металобрухт, несподівано «випливла» під прапорами інших країн. Пошук решти колишнього майна пароплавства триває — є всі підстави вважати, що й ці судна не потрапили на переплавку. Очікується, що на процес слідства, яке проводитиметься також за межами України, знадобиться щонайменше півроку.

«Секрети» можна легко взяти з Інтернету

Як проблеми місцеві стають столичними

Холодну батарею в квартирі розглядаємо як трагедію жителя нашого міста, яка спричиняє великі неприємності тим, хто проявив зволікання, не подав вчасно тепло

Самоврядування: статус міста

Як свідчить статистика, найжорсткіша боротьба за депутатські мандати була в містах Криму. В Сімферопольську міськраду на один мандат претендували більш як п'ять чоловік. Сімферопольська міськрада, де з 50 депутатів 35 — комуністи, скоріше виняток на загальному тлі. А міський голова Сімферополя Валерій Єрмак не новачок, він управлінець зі стажем. А чи справляється рада зі своїми повноваженнями? Щоб об'єктивно відповісти на це запитання, варто дізнатись, як живеться в місті, як, приміром, просувається черга на житло, чи виплачують пенсії... З цього почали розмову.

— Позаторік міськвиконком видав майже 1750 ордерів, минулого — стільки само. Майже всі вони — на відомче житло. Це, звичайно, менше, ніж раніше, а лише на кооперативному обліку перебувають близько 10 тисяч сімей, з яких майже 800 — першочерговики: сім'ї інвалідів війни, загиблих військовослужбовців, військовослужбовців запасу, реабілітованих та інших категорій.

— Тобто для більшості ця справа безперспективна?

— Я так не сказав би. Питання дуже складне, але не безнадійне. Навіть беручи до уваги, скільки ми будуємо, намагаємося потроху виділити всім. Здаємо будинки в ЖБК «Одесит», «Побутовик», «Троянда», ЖБК №92. Нарощуємо темпи. Вони зростали щороку, та це залежить від бюджетних коштів. Великі надії покладаємо на те, що Сімферополь, ставши офіційною столицею Криму, матиме не менш як 70 відсотків відрахувань до свого бюджету, як це передбачено нормативно-правовим актом про статус міста. Поки що є набагато менше. Та статтю про статус Сімферополя як столиці тепер уже записано в новій Конституції, незабаром почне працювати. А тепер розплачуємося з учителями і лікарями, і за борги за електроенергію.

У Сімферополі пенсії виплачують без затримок, з бюджету заборгованості не має жодна організація. Жорстко поставили питання про відключення злісних неплатників за користування електроенергією. Кожну холодну батарею розглядаємо як трагедію конкретної людини і водночас — великі неприємності для тих, хто проявив зволікання, не подав вчасно тепло.

— Сподіваєтеся, що місту допоможе воскреснути статус столиці?

— Переконаний у цьому, адже Сімферополь — адміністративний, економічний і культурний центр Криму, хоч би як на цю роль претендували військово-морський Севастополь, курортна Ялта чи рибальська Керч.

У нас є і діють республіканські органи влади й управління, відомства та установи, деякі інші республіканські організації та громадські об'єднання. Не можна забувати, що місто — головний транспортний вузол, через який проходить величезний вантажопотік, що забезпечує життєдіяльність кримських курортів. Все це призводить до додаткових затрат і передбачає додаткове навантаження на міський бюджет, придбання і утримання транспорту, будівництво і ремонт доріг. Аналогічні проблеми — у сфері зв'язку, торгівлі, медичного і побутового обслуговування. Виконання функцій столичного міста неможливе без відповідного оформлення його правового статусу, надання більших прав у економічній сфері. Звісно, нам належить ще чимало працювати, щоб повною мірою забезпечити записані в законі положення.

Нині наше головне завдання — налагодження виробництва на підприємствах, всебічна підтримка власних товаровиробників. Стабільно працюватимуть вони, з'являться гроші в міському бюджеті.

Адже все взаємопов'язано. Скажімо, ми розглянули понад 300 питань про розміщення в місті підприємств усіх форм власності з укладанням договорів про пайову участь у розвитку соціальної та інженерної інфраструктури міста. Зареєстрували й перереєстрували майже 200 суб'єктів підприємницької діяльності, відкрили більш як 100 філій і представництв фірм... Кажу щиро, ми готові підтримати всіх, хто працює чесно й успішно, розв'язуючи свої питання, працює на користь суспільства.

Однак зрозуміло, що зростання промислового виробництва значною мірою залежатиме від законодавчої бази, яку формує Верховна Рада України в галузі інвестиційної, податкової і митної політики держави, від роботи міністерств і відомств України та Криму, які спільно з підприємствами мають розв'язувати питання технічного переозброєння, освоєння нових конкурентоспроможних видів продукції, пошуку ринків збуту тощо. Будуть гроші в бюджеті міста, житиметься в ньому краще. А поки що ми намагаємося якось полегшити існування людей, котрі не мають змоги забезпечити себе. У Сімферополі майже третина жителів —пенсіонери. Незважаючи на фінансові проблеми, на соціальні виплати їм, у тому числі й самотнім престарілим, з міського бюджету було витрачено майже 7 млн. гривень. Торік надано допомогу сім'ям з дітьми майже на 2,5 млн. гривень. У місті лише на кошти пожертвувань успішно працює благодійний фонд «Соціальна допомога сімферопольцям», матеріальну підтримку якого щороку отримують більш як 2 тисячі чоловік. Відкрито перший у Криму дитячий притулок. Для надання допомоги нужденним, дітям-сиротам, інвалідам війни і праці в місті створено і діють три територіальні центри соціальної допомоги, 9 відділень соціальної допомоги вдома. В семи відділеннях денного перебування пенсіонерів щомісяця оздоровлюються майже півтисячі ветеранів війни і праці, де їх безплатно годують.

У місті працюють вісім спецмагазинів для торговельного обслуговування пільговиків. На підприємствах служби побуту організовано обслуговування ветеранів зі знижкою 50% від вартості послуг. Та хвалитися поки що рано — надто багато знедолених людей потребують нашої допомоги.

— Валерію Федоровичу, але міське господарство на цьому не завершується. І проблем у ньому не меншає — я сказав би, навпаки, дедалі більшає. Над якими з них нині працює голова?

— Біда в тому, що у складному міському господарстві все важливе, першочергове, і проблеми з'являються швидше, ніж формуються умови їх розв'язання. Насамперед йдеться про стан міських каналізаційних очисних споруд, які працюють з перевантаженням на 50%, що ставить під загрозу екологічну ситуацію у столиці Криму. Доручення Президента України Л. Кучми і Прем'єр-міністра В. Пустовойтенка фінансувати цей об'єкт не виконують з 1997 року.

Складне становище на міському полігоні твердих побутових відходів, термін експлуатації якого вже давно вичерпано. На створення нового звалища потрібно майже 25 млн. гривень. Сума для міста непосильна. Тому залучаємо до розв'язання проблеми вчених, ведемо переговори з німецьким містом-побратимом Хайдельбергом про придбання у них екологічно чистого сміттєспалювального заводу. Але це питання не лише міста. Потрібні гроші й участь уряду автономії.

— Сімферополь ще називають «воротами Криму». Як він готується до наступного курортного сезону?

— «Ворота Криму», як завжди, будуть відкриті й гостинні для гостей півострова, яких ми максимально убезпечили від людей з лихими намірами. Наші головні артерії — міжнародний аеропорт і залізничний вокзал вже чепуряться, очікуючи мандрівників.

Кожний гість Сімферополя зможе, після поїзда чи літака, без перепон і давки сісти у тролейбус, автобус чи маршрутне таксі і, не гаючи часу, зі зручностями, за помірну ціну, дістатися місця відпочинку.

У місті немає перебоїв у забезпеченні жителів і гостей харчовими продуктами, овочами, фруктами. У нас безперебійно працюють м'ясокомбінат, міськмолзавод, хлібокомбінат і консервні заводи, макаронна і кондитерська фабрики. Будуть гості — будемо нарощувати виробництво і збільшувати асортимент. До послуг відпочивальників працюють тисячі магазинів, 500 кафе, ресторанів та барів, 20 ринків, навесні відкриємо 300 точок торгівлі квасом, фруктовими соками, пивом, морозивом. Проблем з харчуванням у наших гостей не буде, з культурним відпочинком також. Навесні і влітку столиця Криму помітно гарнішає, стає затишніше, миліше. Отож, запрошуємо щиро!

Розмову записав Віктор ХОМЕНКО.

Хроніка законотворення

Верховна Рада України: третя сесія чотирнадцятого скликання

2 лютого, відповідно до вимог Конституції, розпочалася третя сесія Верховної Ради України. У вступному слові Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко охарактеризував соціально-економічне становище в країні, привернув увагу присутніх до пріоритетних завдань у державно-господарському будівництві; до пекучих проблем розвитку науки, освіти, культури; до необхідності посилення соціального захисту населення, потерпілого в ході трансформування відносин власності; до уточнення зовнішньоекономічних орієнтирів на користь стосунків з пострадянськими країнами, зокрема Росією та Білоруссю.

Хвилиною мовчання зал ушанував пам'ять померлих у міжсесійний час народних депутатів України Леоніда Яковенка, Івана Варбанця та Юріка Мкртчяна. Прийнято постанови про припинення їх повноважень.

Сесія традиційно розглянула запити народних депутатів і проголосувала за направлення їх відповідним посадовим особам органів державного управління.

З певними змінами і доповненнями було схвалено розклад та порядок денний пленарних засідань 2 — 5 лютого.

Прийнято постанову про висвітлення роботи третьої сесії засобами масової інформації в редакції Комітету з питань свободи слова та інформації.

Прийнято постанову про проведення 9 лютого дня уряду. Голосування постанови про призначення виборів київського міського голови відкладено.

* * *

3 лютого сесія продовжила розпочату напередодні дискусію про призначення виборів київського міського голови. Розгляд питання перенесли на подальші засідання.

Народні депутати проаналізували два проекти доповнення до статті 9 чинного закону «Про фіксований сільськогосподарський податок». Запропонованою поправкою відновлюються раніше скасовані в складі цього податку збори на обов'язкове пенсійне і соціальне страхування, що має забезпечити надходження коштів для пенсій та різних виплат сільському населенню. Доповнення і зміни прийнято в редакції аграрників з урахуванням пропозицій суміжного комітету.

Було розглянуто і відхилено президентський проект змін і доповнень до закону «Про оподаткування прибутку підприємств» щодо вдосконалення справляння цього податку. Відхилено й президентський проект змін і доповнень (підготовлений водночас з відповідним указом) до закону «Про податок на додану вартість».

Проект постанови про заходи щодо запобігання кризі в галузі зв'язку вирішено повернути на доопрацювання.

Далі сесія розпочала розгляд проекту постанови про звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 1995 — 1998 роки. Доповідав голова ради Віктор Петренко. Опонував йому Іван Чиж — голова Комітету з питань свободи слова та інформації.

Розглянуто процедурні питання.

* * *

4 лютого сесія продовжила розпочатий напередодні розгляд проекту постанови про звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 1995 — 1998 роки. Звіт взято до відома.

Народні депутати знову, навіть поіменним голосуванням, не визначились з датою виборів київського міського голови.

Схвалено закон, яким чинність приватизаційних та компенсаційних сертифікатів продовжено до 1 травня 1999 року.

Голова Комітету у закордонних справах і зв'язках з СНД Борис Олійник оприлюднив інформацію делегації Верховної Ради України про участь у січневій сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи, відповів на запитання народних депутатів. Інформацію взято до відома.

Для підготовки до повторного третього читання повернуто проект закону про політичні партії в Україні. В цілому ухвалено законопроекти про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу «Курортополіс Трускавець» та про внесення відповідних доповнень до деяких законів України з питань оподаткування. Прийнято також у цілому закон «Про тимчасову заборону стягнення з громадян України пені за несвоєчасне внесення плати за послуги зв'язку в телефонних мережах загального користування».

Було ухвалено постанови про утворення слідчої комісії для вивчення ситуації, що склалася в інформаційному просторі України, та щодо перебування в слідчому ізоляторі колишнього головного редактора газети «Правда Украины», а також тимчасової слідчої комісії для перевірки діяльності Кабінету міністрів, Міністерства енергетики та його підрозділів із забезпечення населення України електроенергією.

* * *

5 лютого відхилено президентський проект закону про Державну програму приватизації на 1999 рік. Депутати прийняли з пропозиціями Президента закон «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників — сільськогосподарських підприємств і цукрових заводів (комбінатів) за станом на 1 жовтня 1998 року».

Було затверджено порядок денний третьої сесії, до якого внесено понад 380 питань.

Прес-служба Верховної Ради України. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У Сімферополі пенсії виплачують без затримок

У номер

Полтава

Кому слава, кому пам`ять

До десятої річниці виведення військ колишнього Союзу із Афганістану місцева організація ветеранів готує широку програму заходів. Серед них — урочисті збори і концерти «афганських» пісень, тематичні вечори, зустрічі та спортивні змагання, мітинг-реквієм біля пам'ятника полтавцям, які загинули на чужині. Згадала про своїх синів і влада: у січні сім'ям учасників афганської війни і сім'ям загиблих виділено 10 квартир, а найближчим часом за розпорядженням міського голови ці категорії полтавців отримають ще 20 ордерів на нові впорядковані квартири.

Житомир

Кінець вибухового серіалу?

В обласному суді ще не закінчився процес над серійним убивцею, а увага житомирян уже прикута до іншого кримінального «серіалу». Заарештовано шість осіб, які зізналися в тому, що за півроку здійснили в Житомирі серію з чотирьох вибухів. Перший з них пролунав торік 31 липня в тільки-но спорудженому магазині торгового дому «Міріса». Наступні вибухи — в іншому магазині, в офісі фірми та в квартирі, де живуть батьки керівника «Міріси» — чергувалися з погрозами і на адресу цієї фірми, і міліції, місцевої влади, податківців. Як було повідомлено на прес-конференції в УМВС України в області, вибухи замовляв, щоб усунути конкурентів, керівник однієї з комерційних структур, викладаючи за кожен від 300 до 1,5 тисячі доларів. У виконавців вилучено вибухівку, детонатори, револьвер, радіостанції тощо.

Донецьк

Важке дихання цивілізації

На Донецьку область, яка займає 4 відсотки території України, припадає 25 відсотків забруднюючих викидів. Такі цифри пролунали на підсумковій колегії обласного державного управління екологічної безпеки. Щороку до місцевих бюджетів надходить понад 170 мільйонів гривень ресурсних платежів, проте на охорону природи кошти практично не виділяються. Лише 10 відсотків від необхідної суми сплачують за забруднення навколишнього середовища підприємства. Це є однією з причин невиконання екологічної програми в регіоні.

Найгострішими залишаються проблеми забруднення атмосферного повітря й води. Найбільший внесок у скидання забруднених стічних вод — за підприємствами чорної металургії, комунального господарства та вугільної промисловості. Практично всі ріки регіону належать до категорії «забруднених» чи «дуже забруднених» і давно втратили своє значення як джерело питної води.

Дніпропетровськ

Династія рятівників

Двадцять років виповнилося відтоді, як у Дніпропетровську на базі обласної психоневрологічної лікарні було створено перше в регіоні відділення нейрохірургії. Це те, де роблять операції на людському мозку. Котрі не менш складні, ніж на серці. За ці двадцять років майже двісті тисяч чоловік пройшли тут лікування. З перших днів очолював колектив Петро Григорук. Нині відділенням керує вже його син Сергій Петрович. Як і інший син Григорука-старшого, Олексій Петрович,працює теж нейрохірургом. У відкритому пізніше в обласній клінічній лікарні імені Мечникова аналогічному відділенні судинної нейрохірургії. Імена всіх трьох відомі серед знаних медиків Дніпропетровщини.

Олексій і Сергій Григоруки та батько Петро Трохимович.

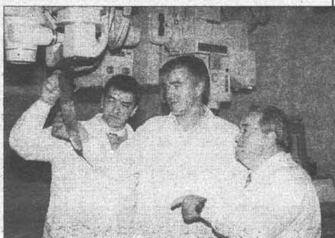

Фото Юрія БОЛОВІНА.

Коли земля не «працює»

Про кредитування сільськогосподарського виробництва і народного господарства за рахунок відновлення особистих вкладів громадян України

Точка зору

Кожному суспільству доходи може давати лише земля. Не «працюватиме» земля — не працюватимуть машинобудування, металургія, хімічна, харчова, легка, м'ясна та інша промисловість, транспорт тощо.

Але у нас нині скоротилося вирощування і переробка сільськогосподарської продукції і як наслідок — істотне її подорожчання і неконкурентоспроможність. Тому розірвався й ланцюжок замовлень «від землі» машинобудівній промисловості, машинобудуванню від металургії тощо. Те саме з підприємствами хімічної, легкої, м'ясної, харчової промисловості.

Віддавна основою кредитних ресурсів кожного суспільства є особисті кошти громадян. Приміром, до 1990 року по Сумській області було вкладів населення 2 млрд. рублів і заборгованість по позичках в народне господарство також становила 2 млрд. руб. Область одержала прибуток за рік в розмірі 3—3,5 млрд. руб. податку з обороту (акциз) 1,5 млрд. руб. і більше. Тобто вклади громадян давали державі понад 5 млрд. руб. чистого доходу, або майже втроє більше, ніж самі вклади.

Коли почалася інфляція в 1992-96 рр., треба було індексувати вклади населення (про що ставилося питання у 1992-93 рр.), продовжити кредитування до 5% річних, як і в цілому світі, одержувати доходи зі щорічним зростанням виробництва. І не треба було породжувати злочинний, варварський, часів феодальної епохи, бартер, від якого постраждали й страждають і досі громадяни й держава. Якби держава не позбавила себе штучно обігових коштів (вклади населення), то Україна була б тепер однією з високорозвинених країн з високими доходами населення. Адже вклади населення збільшилися порівняно з 1990 роком (2 млрд. руб.) у кілька разів, а їх зменшили у 100 тисяч разів.

«Земля» дала б зростання на 50% і більше порівняно з 1990 роком, а відповідно, переробна промисловість сільськогосподарської сировини, машинобудування, металургія, хімічна промисловість, транспорт, торгівля, наука зі зниженням затрат за рахунок зростання, що забезпечило б конкурентну спроможність порівняно з країнами Заходу та СНД.

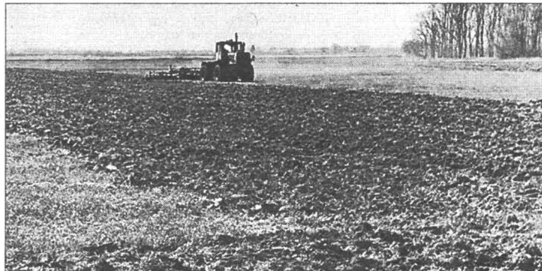
Жодні інвестиції Заходу нам не допоможуть, та вони нам і не потрібні. Нині мізерні кредитні ресурси України до 100% річних просто не доступні для кредитування «землі». Сільськогосподарське виробництво і переробку слід кредитувати не більш ніж під 2—5% річних.

Але останні роки показують, що, либонь, триватиме кредитування під контракт. І ця система кредитування остаточно знищить сільськогосподарського виробника.

1990 року в Сумській області виробилялося громадськими господарствами 135 тис. тонн м'яса на рік, а тепер —менш як 30 тис. тонн. Так само стоїть справа з молоком, овочами, картоплею і т. ін. Таким економічним шляхом ми нищимо власну націю.

Тому для стабілізації зростання виробництва сільського господарства і промисловості за ринкових відносин необхідно:

1. Поновити (проіндексовані у 100000 разів) особисті вклади населення на 1.09.91 р. і взяти їх за кредитні ресурси держави для кредитування КСП, фермерів, підприємств з переробки сільськогосподарської сировини тільки забезпеченої рентабельності під 1—5% річних, включаючи затрати у капітальні вкладення з високою ефективністю. Інфляційність і дефіцит бюджету будуть значно нижчі, аніж нині прихована

інфляція. Підуть розрахунки, додатково надходитимуть доходи в бюджет і економіка відповідатиме економічній закономірності.

2. Відсоткова ставка приватного вкладника має бути єдина в Ощадбанку, комерційних банках, страхових, фінансових компаніях тощо не більш як 3% річних і регулювати ці кредитні ресурси повинен тільки Національний банк України (НБУ). Приватний вкладник може одержати необмежений відсоток за свій вклад тільки у виробництві нової продукції, нової технології тощо, але не в реалізації готових дефіцитних товарів з раніше досягнутою високою рентабельністю (ПММ та ін.).

3. Відновити державну систему банків (НБУ) в кожному районі. Віддати на обслуговування всі бюджетні організації, зв'язок, Ощадбанк, всю сільськогосподарську клієнтуру (КСП, радгоспи, консервні і молокозаводи, фермерів тощо). За рахунок зосередження кредитних ресурсів (навіть без вкладів населення) забезпечити кредитування не більш як 1—5% річних на базі Агропромбанку «Україна», Укрсоцбанку, Промінвестбанку.

З 1922 року Держбанк СРСР, а потім НБУ з мінімальним штатом кваліфіковано забезпечував касове виконання державного й місцевого бюджету Міністерства фінансів. Нині створено величезний неефективний апарат казначейства у кілька десятків разів більший, ніж був у банках. Та й тепер казначейство без банків ніяк не може обійтися. Ніхто не може доладу пояснити ефективність цього надуманого органу, який не відповідає економічній закономірності і намагається підмінити обсяг робіт банку. Практично це неможливо. Казначейство треба негайно закрити як неефективний орган.

4. Комерційну кредитну систему треба обмежити маржею (% за кредит) десь на рівні 5—10% річних, а за свої залучені кредитні ресурси можна одержати необмежені доходи від впровадження технічного прогресу, сприяння випуску високоефективної конкурентоспроможної продукції, як це відбувається у капіталістичних країнах. Для цього і створено комерційні банки у нас, але цієї мети ми не досягли, і комерційні банки почали розвалювати економіку.

5. Розрахунки за експортом та імпортом мають здійснюватися тільки через НБУ (відділення районів, облуправління в області) з жорстким контролем цих розрахунків.

6. За курсом НБУ вилучити всю наявну ВКВ з обігу і використовувати тільки НБУ для фізичних осіб на лікування, відрядження та інші потреби за межами України.

У комерційних банках готівкова та безготівкова ВКВ не повинні бути. Міжбанківську валютну біржу закрити, і офіційний курс ВКВ має встановлювати тільки держава, виходячи з рентабельності цієї продукції.

Не було жодної потреби збільшувати курс ВКВ і, відтак, штучно збільшувати ціну промислової продукції на шкоду сільськогосподарському виробникові і населенню.

7. Запровадження гривні із зміною масштабу цін у 100 тисяч разів було зроблено неправильно. Треба було змінити в 10 тисяч разів, а ми повторили дурість 1961 року, коли не врахували природного психологічного та економічного чинників. Все одно через 10—15 років перейдемо до 10 тис. індексації. Але багато хто з людей і держава втратять доходи, як це було після 1961 року, виправляючи цю помилку протягом 10—15 років. Треба виправити цей недолік.

8. Дехто зі спеціалістів запитує, а за рахунок яких джерел відновлювати вклади? А на якій підставі їх було зменшено у 100 тис. разів, коли в межах інфляції їх не індексовано в бік збільшення? Яке вони мають відношення до бюджету? Якщо вкладник зробив вклад, то він же ці кошти не з бюджету одержав, а одержав від реалізації власної праці, частина з якого, навпаки, пішла до бюджету як відрахування з прибутку та особистих доходів.

Під час випуску тепер відновлених вкладів в оборот у народне господарство вони не збільшать дефіциту бюджету та інфляцію, а, навпаки, за рік скоротять.

Приміром, громадянин мав залишок вкладу на 01.01.90 р. 1 тис. руб. Інфляція почалася з 1992 року і до 1996 р. сягнула 1500 тис. разів. Під час індексації цього вкладу одна тисяча рублів (крб., грн.) залишок вкладу в 1996 р. має становити 1,5 млрд. крб. За індексації в 100 тис. разів залишок вкладу має бути не 1 тис. грн., а 15 тис. грн., одержаних від обороту інфляційних мільярдних і трильйонних прибутків.

Ми не поставили на вклад цьому громадянинові 15 тис. грн., а навпаки, цю одну тисячу гривень вкладу на 1.01.90 р. зменшили у 100 тис. разів. Де ж тут економічна закономірність?

9. У найближчі роки максимально використовувати створені народом виробничі потужності сільського господарства, промисловості, торгівлі тощо, не допускаючи створення потужностей поряд з існуючими і незавантаженими потужностями, тобто не допускаючи додаткових затрат на вітчизняну продукцію.

Нині кредитна система не забезпечить подальшого збільшення кількості дешевої конкурентоспроможної сільськогосподарської та промислової продукції, впровадження технічного прогресу, науки, одержання додаткових доходів державі, тобто треба змінити соціально-економічне ставлення до села і цим самим стабілізувати зайнятість населення міст у народному господарстві. Адже щодалі зменшуватиметься виробництво сільськогосподарської і промислової продукції, дефіцит бюджету, емісійність неминуче збільшуватиметься у такій самій пропорції і більше. У такій самій пропорції зростатиме зубожіння народу і держави.

Анатолій СЕРГЄЄВ,
заслужений економіст України.

Суми.

Сварка в Недогарках,

або Про те, як та чому між людьми пробігла чорна кішка розбрату

За листом читача

У Недогарках — це так село зветься — люди дуже хороші. З такими тільки комунізм будувать. І побудували б, принаймні в окремо взятому населеному пункті, якби Горбачов не вихопився з перебудовою. Від цього дійства генсека народ, наче той очерет під вітром, заворушився, зашепотів: невже це справді так запаморочливо запахло свободою?

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Вивези, новий коню!..

А тут вийшов у світ Земельний кодекс. Шукаючи своєї правди, дуже уважно прочитав його Олександр Шибанов, спеціаліст місцевого колгоспу. Незабаром він виробив документи на п'ятдесят гектарів поля і зробився фермером.

Іншим хліборобам теж хотілося чогось неадекватного, але снаги вистачило лиш на заміну дещо набридлої назви «колгосп» «асоціацією сільськогосподарських кооперативів недогарківських селян». Слова наче й нові, а смисл давній: колгосп, з допомогою якого мряковинний сталінський геній віддiлив селянина від результатів його праці, чим і розселянив, а результати чужого труда записав на своє вождівське конто.

Фермер Шибанов та його дві дочки, які теж стали фермерами, господарюючи на 150 гектарах, довели всім, що вільна праця здатна робити чудеса. Завелись у них хліб і до хліба, та й у кишенях звабливо задзвеніло. А колгосп-асоціація загруз у боргах. Птахофабрика закрилася, свині й худоба перевелись. Одне слово, клямка.

Ось у цей доленосний момент колгоспники прийшли до Шибанова.

— Олександре Георгійовичу, — сказали йому, — вам і без нашої асоціації добре. Але згляньтеся на наше безголів'я. А ми вас своїм головою оберемо!

Шибанов подумав: колгосп — хороша форма господарювання, але тільки в пору рабства й відстрілу інакомислячих. А для людей, що відчули свободу, треба шукати щось інше. Про це й сказав селянам.

— То ви й пошукайте ту... форму. Аби всім від того була користь.

Шибанов іще подумав. Хіба може він бути щасливим, живучи серед невдоволених, а подекуди й не дуже забезпечених? Ніколи! А пропозиція дозволяє опанувати ширший простір і зробити хоч би трохи щасливішими інших. Правда, доведеться повиплачувати мільйонні борги колгоспу-банкрута, але він витримає.

17 липня 1997 року на звітно-виборних зборах колгоспу обрали Шибанова головою.

На ту пору в селі вже розпаювали між колгоспниками землю, кожен одержав сертифікат на володіння наділом у межах п'яти гектарів. Тож на наступних зборах, що відбулися через місяць, неспокійний фермер запропонував:

— Розпускаємо колгосп і створюємо селянсько-фермерське господарство. Тобто мої гектари обробстуть вашими земельними паями. Всі бажаючі одержать роботу і платню. А за оренду наділів після збирання врожаю кожному пайовикові видаватиму тонну збіжжя.

Досі селяни не розуміли, навіщо влада затіяла це паювання, адже в них немає ні тягла, ні плугів, ні здоров'я, ні навіть бажання виконувати тяжку роботу. Вони про землю вже й не мріють — батько Сталін відучив, тож їхні думки тільки про хліб та гроші. А тут Шибанов обіцяє аж десять центнерів, або 62,5 пуда, зерна!

Але в душі чи не кожний подумав: «Мабуть, обдурить! І збіжжя не дасть, дак іще й пенсії заберуть. Нас, нещасних та безвольних, завсіди дурять».

Гречкосії звикли, що все сказане керівниками, написане ними на папері чи й на стінах — воно, звісно, правда, але така, що при першому бажанні скористатися з неї для власної потреби перетворюється на ніщо. І цього разу, мабуть, буде те саме. Але надія, як відомо, вмирає останньою. Тому з Шибановим погодилися. Такий фермер-голова їх влаштовує. Тож вези, новий коню, хоч кудись вивези!

Колгосп ліквідували, а натомість створили селянсько-фермерське господарство. Кожен пайовик уклав з фермером договір на передачу в оренду землі та майна. Агрофірма «ШАГ» — так називається господарство Шибанова — взяла на себе борги асоціації в сумі 1300 тисяч гривень.

Голова агрофірми щомісячно платив зарплату — зрозуміло, стільки, скільки хто заробив. А, зібравши урожай, вперше в історії, можливо, цілої області розвіз усім землевласникам по тисячі кілограмів пшениці, жита, кукурудзи. Крім цього, встиг погасити заборгованість у зарплаті померлого колгоспу за попередні роки, виплатив колгоспні борги за пальне, електроенергію, земельний податок, а це до півмільйона гривень... Шибанов уже збирався полегшено зітхнути, проте виник несподіваний клопіт.

Пропагандисти на марші

Річ у тім, що до агрофірми автоматом перейшли всі бажаючі. І голова не міг не помітити, що частина з них — звичайні нероби, такі собі п'явки, що присмокталися були до колгоспу, а тепер, коли його не стало, сподіваються тягнути соки і з його господарства.

Тож заходився їх звільняти. Незабаром поза господарством опинилося десь із сорок учорашніх здебільшого керівників — різних там завкоморою, завтоком чи, скажімо, завідальнею. Потрапив до цієї компанії також — і не без підстав — головний інженер Іван Данилко.

Спробуйте, читачу, увійти в становище відкинутих. Що із себе являє завкоморою та без комори? завідальнею та без їдальні? головний інженер без механізаторів та машин? На жаль, нічого. Тож треба будь-що повертати статус-кво!

Гаразд що всі бійці комуноідеологічного фронту на селі чудово збереглись, вони навіть не вважають себе вчорашніми. Сповнені великої поваги до власного не завжди щирого ремесла, вони пішли в маси — і запрацювала пропагандистська машина! І в головах трудівників біле почало перетворюватися на чорне із сіро-буро-малиновими відтінками. Шибанов, обраний хліборобами своїм керівником, завдяки пропагандистам став в очах селян страшним узурпатором влади, який зрадив світлі ідеали колгоспного життя, колгоспну «демократію», загальні колгоспні збори й контрольно-ревізійну комісію, адже їх в агрофірмі немає.

— Іване Івановичу! — зверталися до серця звичайного хлібороба пропагандисти. — Правда ж, що в колгоспі ти працював на себе, а в агрофірмі працюєш на пана Шибанова? А чи знаєш ти, що розплачується він з тобою гнилою кукурудзою?

— Може, й так, — відповідав спантеличений Іван Іванович, забувши, що з його праці в колгоспі незле годувалися численні пани та підпанки не тільки з села, а й з райцентру — їх тоді називали товаришами. А одержана на пай кукурудза була вогка, вона в нього й справді згнила, бо він її вчасно не посушив. Але добре, коли винним стає хтось інший, а не ти.

А пропагандисти далі розповідають: у колгоспі всі здобутки й витрати були наче на долоні, про них доповідали на звітно-виборних зборах (і замовчують, чим закінчив колгосп), тоді як цей Шибанов не оприлюднює доходів, здобутих на поті й крові експлуатованих селян. Тож і дурневі зрозуміло: наживається фермер за рахунок селянської праці!..

І так далі в тому ж дусі. Тобто все міряє більшовицька мірка, через яку прозирає головна мисля: або я, більшовик, керую процесом, або всі мають боротися за те, щоб я тим процесом керував! І тоді знову все буде гаразд... І замовчується той великий всесвітній сором, яким завершився сімдесятирічний більшовицький експеримент.

«А що, таки правильно кажуть ці вчорашні начальники, — думає Іван Іванович. — Сьогодні вигнали з роботи їх, а завтра й до мене, нечиновного, черга дійде. Бо Шибанов як тільки помітить п'яного чи ледаря, так зразу і вижене. І до виховання не дуже вдається. Хіба ж так можна? Правильно кажуть ці, повигонювані: треба боротися за свої права!»

Пропагандисти недарма боролися за власне світле минуле: таки розпропагували близько половини колишніх колгоспників, зібралися наприкінці року на загальні збори й утворили зрештою поряд з агрофірмою кооператив сільськогосподарських пайовиків, тобто КСП. Вони відновили колгоспну «демократію», в тому числі загальні збори та правління. Правда, селяни не відмовилися від своїх паїв, тож нове господарство, очолюване Іваном Івановичем Данилком, має у своїй основі, як і агрофірма, приватну власність на землю. І змушене платити за оренду.

Землю та майно ділили довго, нервів не шкодували. В багатьох питаннях не доходили згоди. Особливо важко піддавалися поділу машини, механізми і приміщення. Тож довелося створити ще й третю комісію — від райцентру. Працювали цілу зиму, але свого досягли: нарешті поділилися, навіть борги невиплачені поділили, і, ставши конкурентами, заходилися працювати окремо.

Завершився ще один, тепер уже 1998-й, рік. Власники земельних наділів задоволені: ті й ті орендарі розрахувалися повністю. Кооператив понад належне дав ще й по сорок кілограмів соняшнику та по десять кілограмів цукру. Агрофірма теж не спасувала.

Шибанов до успіхів кооперативу поставився так:

— Сумніваюся, що вони повною мірою розрахувались. Але якщо так, то радію за селян. Якби не моя фірма, ніякого зерна люди ніколи б не мали.

Хто на кого працює?

Наше суспільство останніми роками безоглядно критикує вся і всіх: Президента, уряд, Верховну Раду і так далі. Не сперечатимусь, у цій критиці є певний сенс. Тим більше, що психологічно це ой як зрозуміло: після десятиліть Великого Регламенту, коли люди могли хіба що одностайно схвалювати «історичні» рішення партії, вони мусили виговоритися. Але тепер гостро відчувається, що багато хто аж надто захопився цим непродуктивним заняттям, не хоче бачити нехай ще рідкісних, але все ж позитивних моментів. До них належить і орендна плата селянам-пайовикам (а це здебільшого пенсіонери) за користування їхніми наділами. Дивно, але жодного слова похвали на адресу влади за цю пільгу я не почув. І пропагандисти як у рот води набрали. Бо не добробуту селянського прагнуть, а знову запрягти селян у комуністичного воза, сісти зверху й погнати у свої незвідані світи.

З'ясуймо для себе ще одне питання: добре це чи погано, що в п'ятьох селах Недогарківської сільради діють аж два сільськогосподарських підприємства? З листа, якого одержала редакція від мешканки Недогарок Марії Рябчун, виходить, наче це дуже погано. А мені щось не віриться. Тож спитав про це Шибанова. Той відповів лаконічно: є два — ну й нехай будуть. Про що тут розводитися? Зате команді Данилка існування агрофірми активно не подобається. Керівники кооперативу хочуть будь-що позбутися суперниці.

Гаразд, спробуймо уявити, що господарство Шибанова зникло. Хто від цього виграє? Правильно, керівництво кооперативу. Чому? Та тому, що воно позбудеться необхідності наслідувати або й перевершувати цей зразок. Та чи виграє від цього рядовий трудівник? Ні, не виграє. Пропагандисти заб'ють йому памороки, він знову залишиться без землі, але з гордо піднятою головою: «Мене ніхто не експлуатує!»

Тим часом, поки існуватиме антипод кооперативу —агрофірма, селяни матимуть плату за оренду землі. Та й влаштуватися на роботу в селі легше, коли діє більше, ніж одне підприємство.

Довелося мені порозмовляти з кількома трудівниками. Хтось із них стояв горою за агрофірму, хтось — за кооператив, що цілком природно. А от одна розмова — з Вірою Ковбасенко — запала в пам'ять глибоко. Віра Іванівна рік відпрацювала в агрофірмі дояркою, а потім, коли утворився кооператив, перейшла до нього вже свинаркою — і там відпрацювала теж рік. Про свої враження від роботи там і там вона каже:

— У кооперативі більше платять, і люди більше заінтересовані, бо працюють самі на себе. А в агрофірмі ми робили на фермера. Він од нашої праці клав собі копійку до кишені, а нам нічого не попадало...

Я знаю, що думка Віри Іванівни дуже суб'єктивна з багатьох делікатних причин, але впевнений, що трудівниця висловлює думку багатьох селян, які наслухалися про Шибанова всіляких билиць та небилиць. Аби повернути жінку від комуністичних стереотипів до суворої дійсності, я спитав:

— А коли ваші батьки працювали в колгоспі за «паличку» в книжці обліковця, то вони теж працювали на себе?

— На себе! — переконано сказала свинарка.

Тут уже є над чим подумати й мені. Хіба ця трудівниця вин-

(Закінчення на 6-й стор.).

Голова агрофірми щомісячно платив зарплату — зрозуміло, стільки, скільки хто заробив. А, зібравши урожай, вперше в історії, можливо, цілої області розвіз усім землевласникам по тисячі кілограмів пшениці, жита, кукурудзи.

У номер

Ігор Корнійчук — один з небагатьох народних депутатів України, котрий під час парламентських канікул спілкувався з громадянами свого краю. Тільки у корпункті газети «Голос України» у Хмельницькому він прийняв більше двадцяти подолян. А ще зустрічався з керівниками місцевих органів влади, виборцями декількох районів області.

На знімку: Ігор Корнійчук під час прийому громадян у корпункті нашої газети.

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

Сварка в Недогарках...

Працювати, як колись, за «паличку» — працювати на себе?

(Початок на 5-й стор.).

на в тому, що нічого справедливішого за колгоспи, які свого часу так припали до душі й Гітлерові, не бачила? Хіба ця трудівниця винна в тому, що в нових постатях села бачить не організаторів виробництва й роботодавців, а тільки визискувачів? У цьому винні вічно вчорашні «ідеологи комунізму». Це вони виховали — і далі виховують — людей так, що їх на всю котушку все життя визискують, а вони цього не хочуть помічати, ще й бояться, щоб їх часом ненароком хтось не «експлуатонув»!..

І тоді я сказав їй тихо:

— От я, старий чоловік, ходжу вашим засніженим селом від хати до хати й питаюся у хворих здоров'я. Тим часом я працюю саме на вас, простих селян, але не відчуваю, що ви мене визискуєте і не маю на вас кривди.

Свинарка промовчала, а я подумав: очевидно, все залежить від точки зору. Жінка боїться експлуатації, наче смертного гріха, а я боюся стати непотрібним людям. А як же ті мільйони безробітних в Україні, які не проти, щоб їх поексплуатували, тільки щоб за це відповідно заплатили? Адже ввесь світ живе за цим правилом: ти організовуєш виробництво, даєш мені роботу і платиш зароблене, а я працюю. І виходить симбіоз: я працюю на тебе руками, а ти працюєш на мене головою, ми разом трудимося в поті чола, виробляємо потрібну людям продукцію, продаємо її і з цього маємо кошти на життя й подальшу розбудову виробництва.

А на той випадок, коли хазяїн втрачає міру, починає грабувати своїх працівників, йому на заваді стають закон, профспілки, конкуренти. Хіба не так?..

Цілий світ вважає, що робота — благо. Тільки Недогарки зі світом не погоджуються. Там усе ще бояться праці «на пана». Можливо, це тому, що Закон туди ще не дійшов, профспілки не діють. Але ж конкуруюче підприємство вже є, і це вселяє надії на те, що з часом і це село приєднається до цивілізованого світу.

Прийшов льодовик і на іхтіозаврів

Після поділу минуло близько року, але й сьогодні від керівників кооперативу можна почути:

— Цей нахаба Шибанов у дитячому садку влаштував свій офіс!

Створюється враження, наче фермер повигонив діток з нянечками з дитсадка, а сам розсівся там на кріслах біля телефонів. Насправді ж дитячий садок припинив свою діяльність ще за колгоспу, і його зразу ж розтягли і навіть шибки повибивали.

Після переділу ці голі стіни відійшли агрофірмі. У зв'язку з тим, що контора колгоспу припала кооперативові, а фермер не мав де посадити своїх управлінців, то він після капремонту влаштував тут свою контору. Хазяїн знає, що йому робити на власній території, тож на вигуки невдоволення з табору конкурентів Шибанов відповідає так:

— Кричати треба було три роки тому, коли конав колгосп і закривали садок.

Наступний конфлікт: харчування школярів. Раніше обіди для них влаштовували в їдальні колгоспу. Після поділу кооператив звернувся до агрофірми: давайте продукти на своїх дітей, а ми готуватимемо обіди. З огляду на недоброзичливу атмосферу Шибанов вирішив по-іншому: він влаштував власну їдальню, і тепер «фермерята» бігають обідати сюди, хоча цей харчоблок від школи дещо далі, ніж їдальня кооперативу.

Керівництву кооперативу такий поділ дуже не подобається. Чи не заздрить воно на смачні страви агрофірми? — пожартував я, а собі подумав, що на місці Шибанова зробив би так само: діти повинні мати вільну від ідеології не тільки школу, а й їдальню.

Крім колодязів, є в селі свердловина. Вона припала агрофірмі. Тепер у таборі кооператорів вічний мітинг: цю свердловину пробурив колгосп! І знову створюють враження, наче Шибанов цю колгоспну власність загарбав — отже, її треба відвоювати. Так пропагандисти «переконують» селян у «правоті» власних претензій, забуваючи, що папери підписано, печатки поставлено —значить, треба поважати ухвалені рішення й самих себе. Логічно? Так, але не для пропагандистів.

Колись радянській владі був обов'язково потрібний повсякденний образ ворога — для виховання й згуртування патріотів соціалістичної батьківщини. Тепер для цієї ж мети, але в локальних межах, керівництво кооперативу визнає за неприятеля агрофірму Шибанова. І підтримують цю «холодну війну» на такому рівні, що навіть рідні брати, батьки й сини, працюючи на двох підприємствах села, починають один на одного зиркати скоса. Для чого це? Кому це на користь? Принаймні Україні такий розбрат тільки на шкоду.

Обом господарствам однаковою мірою дуже шкодить диспаритет цін на сільськогосподарську й промислову продукцію. Подумайте тільки: за тонну солярки треба віддати п'ять (!) тонн зерна третього класу або тонну цукру! Не знаю, як вас, а мене від цих реалій тіпає лихоманка. Маємо здирницьку політику. Шкода України й усіх її владних структур, не здатних знайти дешевших постачальників пального. Отакі цінові «ножиці» надійно кладуть усе сільгоспвиробництво на лопатки.

Але й у цій ціновій чехарді підприємливий Шибанов намацує свою стежку, на якій можна знайти нехай і невеликі, але постійні гроші.

— Нині в Україні, — каже він, — менша, ніж десятикратна, вигода бізнесменів не цікавить. Вони купують у сільгоспвиробників зерно по дев'ять копійок за кілограм, переробляють його на крупи, після чого ціна продукту зразу ж зростає вдесятеро!.. Це грабунок і виробника, і споживача. Проте серед селян дурнів стає все менше. Ми теж починаємо діяти. Поставили крупорушку, макаронку. З незбираного молока виробляємо смачний та поживний сир «Сулугуні», який знаходить попит у районі. Є своя пекарня... Але ми на самому початку шляху, тож у нас усе попереду, в тому числі відкриття птахофабрики. Правда, в неї доведеться вкласти чимало коштів, а їх ще треба заробити.

Шибанова не страшать пропагандисти. Якщо їм пощастить відірвати від агрофірми ще кілька десятків пайовиків, керівник сприйме це спокійно. Адже підуть від нього ті, хто не зміг нагріти собі робочого місця. До того ж, у компактнішому господарстві легше контролювати роботу працівників і підтримувати з ними нормальні людські стосунки. Керівник вірить, що працівники, які залишаться з ним, з часом досягнуть рівня європейської заможності.

— Це будуть мої справжні соратники. А з ними я завжди матиму кошти і на гідну оплату праці, і на подальшу розбудову господарства.

Віриться, що агрофірма матиме майбутнє.

Кооператив, на жаль, задивлений у минуле. Він не так шукає внутрішніх резервів для розбудови, як можливостей поживитися за рахунок агрофірми. Правда, результати мінімальні. Якщо кооператив не переорієнтує своїх зусиль, йому буде важко сподіватися на особливі виробничі успіхи.

Колгоспи вимирають, наче іхтіозаври. Не тому, що комусь цього дуже хочеться, а тому, що на них прийшов свій льодовик. Тож бажано, щоб поруч з вимираючими виникали фермерські та інші господарства, здатні поховати віджилих без зайвих сліз і на їхньому місці поставити вартісніші виробництва.

А пропагандисти завжди знайдуться. Тільки суть не в них.

Борис СИДОРЕНКО.

Олександрійський район Кіровоградської області.

Джентльменський набір валютної політики

(Початок на 1-й стор.).

Але перед цим, за його словами, потрібно отримати відповідь на кілька запитань, а саме: як будемо обслуговувати внутрішні борги (тільки в лютому належить сплатити близько 170 мільйонів гривень доходів за облігаціями внутрішньої державної позики (ОВДП) та питання обслуговування зовнішніх боргів (у тому ж таки лютому потрібно сплатити більш як 200 мільйонів гривень). А загалом у лютому за боргами треба сплатити близько 180 мільйонів доларів США. Тож без отримання відповіді на запитання, звідки взяти гроші, годі було б з повною серйозністю оголошувати параметри нової валютної політики. Втім, схоже, що Віктор Ющенко має достатньо підстав сподіватися на те, що на початку березня Рада директорів МВФ ухвалить позитивне рішення про надання Україні кредитів розширеного фінансування, і в першому кварталі можна буде розраховувати на 157 мільйонів доларів США кредиту EFF. При цьому він наголошує, що й Україна має відповідально ставитися до власної програми розширеного фінансування. А що надходження кредитів від МВФ у кращому разі можливе лише в березні, то в питанні обслуговування внутрішнього боргу Мінфін намагається змусити комерційні банки обміняти ОВДП на конверсійні облігації з виплатами, починаючи з травня. Та якщо банкірам вдасться «відбитися» від постанови Кабміну, то обслуговування цих боргів ляже на валютні резерви НБУ (на початок року вони становили 1 мільярд 49 мільйонів доларів США). Сьогодні в Нацбанку, за словами В. Ющенка, зберуться представники всієї банківської спільноти, яку буде ознайомлено з портфелем грошово-кредитної політики на 1999 рік, а отже, можна очікувати, що дискусія буде гаряча. Особливо зважаючи на тверді наміри уряду «вмовити» банкірів прийняти умови конверсійних облігацій. У підсумку В. Ющенко зазначив, що численні консультації в уряді та МВФ дають змогу прогнозувати такі параметри валютно-курсової політики, які відповідатимуть величинам, закладеним у бюджеті на 1999 рік, а саме — в середньому 4 гривні за 1 долар США.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

P. S. Коли матеріал було підготовлено до друку, віце-прем'єр-міністр Сергій Тигіпко повідомив, що в 1999 році гривня перебуватиме у рамках валютного коридору 3,4—4,6 гривні за долар. Утім, для нас це не стало новиною, бо ще 20 січня ми прогнозували, що верхня межа валютного коридору становитиме не менш як 4,5 гривні за долар.

В лютому треба сплатити 180 млн. доларів боргу

Бранці підземелля

Раніше за мільйон тонн вугілля гірники платили одним життям, сьогодні життя, з'ясовується, коштує 50 гривень...

Фото Олексія БУДЬКА.

(Початок на 1-й стор.).

Живцем поховані

І як тепер після всього цього не вірити неписаному закону, якого радять обов'язково дотримуватися досвідчені шахтарі? А саме: якщо перед зміною внутрішній голос починає затинатися, під землю краще не спускатися!

Безвідмовно спрацювало це правило і в місті Красний Луч на шахті «Міусинська», де два 23-річні гірники Ігор Ланге та Сергій Долбня пізнали його на власному досвіді. Хоча згадали про нього вже пізніше. Не тоді, коли недільного ранку разом з колегами спустилися в шахту і на горизонті 670 метрів рубали вугілля в лаві крутого падіння (35 градусів). І навіть не тоді, коли почався обвал покрівлі. Бо в той момент було не до спогадів...

— Почало тріщати, — згадує Сергій Долбня, — а далі все відбулося різко і несподівано. Товсті дерев'яні стояки, мов сірники, ламалися. Ігор, бачу, щоб утриматися, за стояк ухопився і десь покотився з ним убік. Я трохи вище був, та через якусь мить мене понесло вниз із страшною швидкістю. Попереду вже все завалено. А позаду летіла дошка, що мене накрила. На неї порода й вугілля навалились. Ну, все, думаю...

Підстав для оптимізму і справді було дуже мало. Після обвалу покрівлі на відрізку понад 80 метрів двох молодих гірників відрізало від рятівного виходу. Вони стали бранцями кам'яного мішка. Ігор потрапив у порожнину біля складених хаткою дерев'яних стояків. Сергію взагалі не поталанило — його завалило з усіх боків. А зверху навис здоровенний корж — важкий шар породи.

Єдине, що трохи додало духу обом, — були недалеко один від одного. Бо ніколи в житті ще так не хотілося почути людський голос... Почали перегукуватися. Мовляв, як там, кістки всі цілі? І, звичайно, почали кликати на допомогу. Краще, тобто голосніше, це виходило в Ігоря. Втім, коли минула перша доба полону, він охрип і кричати не міг. А Сергієві важко гукати було з самісінького початку.

— Лежу і відчуваю, що тисне згори не на жарт. Тому вирішив зробити у грунті невеличку виямку для грудей — щоб дихати легше було. Почав швиденько копати, поки руками міг вільно ворушити. Добре, хоч світло було: лампа поруч. А от каску, що відкотилася трохи вбік, розчавило, як паперову...

Поволі минали хвилини, години. Час у підземеллі гірникам здавався вічністю. Ще добре, що, попри невеликий досвід, уже вміли під землею визначатися в часі. Зокрема, орієнтувалися по стукоту відбійних молотків. Це, мабуть, друзі поспішають виручити з пастки. Та чи встигнуть?

«Есть только миг — за него и держись!..»

«Встигнуть чи ні?» Ця думка об'єднувала обох, хоча ніби й намагалися думати кожен про своє. Однак виходило, що про одне і те ж. Про майже 700 метрів земної товщі, що нависли над ними і відділяють від такої далекої поверхні. Про звичайнісіньке сонце, на яке хотілося подивитися ще хоч раз (недарма ж співається у шахтарській пісні: «Що ти знаєш про сонце, коли в шахті не був!»). І, звичайно, про рідних людей. Про батьків та дружин. Ігор одружився тільки чотири місяці тому і лише звикався із статусом сімейної людини. Сергій мав трохи більший сімейний стаж. А півтора місяця тому в них з дружиною народився син...

Ще, звісно, обидва згадали про своєрідні передчуття напередодні цієї триклятої зміни. Аж тепер Ігор збагнув: похорон уночі снився неспроста. А Сергій почав подумки себе кляcти, що вранці переборов небажання йти на роботу.

Запитання про страх недоречне й некоректне. Це почуття заглядало хлопцям в очі з усіх закутків тісного підземелля. Інша справа, що йому можна було протиставити. Співати на весь голос «Есть только миг — за него и держись!»?.. Матюкатися? Чи, може?..

Був момент, коли відчай брав гору над вірою і намаганням боротися за життя. Особливо важко доводилося Сергієві, становище якого гіршало й гіршало.

— Згори давило дедалі сильніше. Лава сідає і тисне, тисне... Спочатку я міг вільно руками поворухнути, а далі важче й важче.

А тут ще погляд вихопив з пітьми розчавлену каску. Невже і з ним те саме буде? Та навіть у цій ситуації 23-річний шахтар намагався холоднокровно зробити непростий вибір. А й справді, що ж краще (якщо взагалі можна так сказати) — миттєва смерть чи повільна? Схоже, остання вже на підході: спочатку повільно віддавить ноги, потім так само повільно давитиме голову... Коротше, про своє рішення сказав товаришеві по нещастю.

— Кажу, все, Ігоре, більше не можу. Годі з мене. Почну різати вени. А він почав відмовляти... Зізнався, що сам хрестик уже нагострив на цей випадок, але ще треба потерпіти й чекати. А що мені чекати? Тут ще така справа — якщо зараз не переріжу, пізніше вже не зможу. Так притисне, що рукою до руки не дотягнусь. Ну, відшукав підходящий шмат породи, а вона тупа-тупісінька! Раз черкнув, другий, третій... Боляче! І тільки з четвертої спроби кров фонтаном пішла. У голові враз задурманилося і ніби аж легше зробилося... Провалився в якесь забуття і отямився, коли кров спинилася.

Мить порятунку наближали, як могли

А на поверхні тим часом організували рятувальні роботи. Вони тривали вже майже добу і не припинялися ні на хвилину. Було організовано підземне харчування рятувальників, а також доставку в шахту необхідних лісоматеріалів та подачу стиснутого повітря. Бійцям 5-го воєнізованого гірничорятувального загону визволяти колег активно допомагали гірники «Міусинської». Саме завдяки їм за дві доби у досить непростих умовах, що загрожували обвалом покрівлі, рятувальники пройшли майже 80 метрів. Було перевищено всі існуючі норми та рекорди проходки. Утім, про норми та рекорди мова навіть не заходила — йшлося про людські життя. Тим більше, що вірили: хлопців неодмінно знайдуть живими.

Та віра вірою, а після доби пошуків, коли пройшли майже 40 метрів, доля гірників усе ще залишалась невідомою. І тільки о другій ночі (на вівторок) нарешті натрапили на полонених підземелля. Точніше, не на них самих, а почули їхні сигнали. Звуковий зв'язок подали сам гірникам по обидва боки завалу.

— Чесно кажучи, — розповідає тепер Ігор Ланге, — я вже не вірив, що нас урятують. Що пережив за цей час, не хочеться й згадувати. А потім раптом відчув — виходить, ще не все втрачено! Яке це щастя бути врятованим, після всього пережитого! Хто-хто, а я тепер знаю ціну життю...

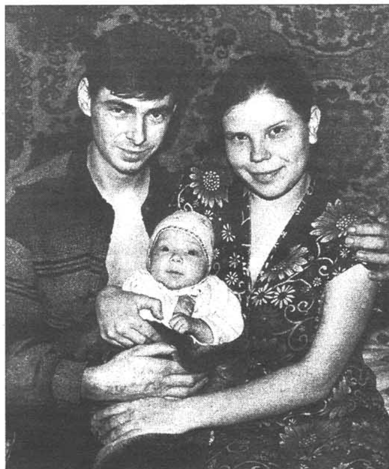
Через кілька годин Ігоря витягли з завалу. Подали необхідну допомогу і почали готувати до підйому нагора. Невдовзі він уже на власних ногах вийшов на поверхню назустріч обіймам та заплаканим очам рідних, які з нетерпінням чекали цієї хвилини.

До Сергія Долбні залишалося рукою подати. Це коли міряти земними мірками. А там, на глибині понад 600 метрів, усе значно складніше. Піднімати важкий «корж» рятувальники не наважилися — він міг привалити всіх одним махом. Натомість почали пробивати хід знизу, на що було затрачено ще понад 10 годин виснажливої праці.

Сам же Сергій, після того як урятували напарника, залишився наодинці і фактично змирився зі своєю долею.

— Лежу, а притисло вже так, що й ворухнутися не можу. Руки по швах придавило. Ноги теж. Стан такий, що вже все однаковісінько. Тільки й того, що почав подумки із життям прощатися. З дружиною, з маленьким сином, від якого так і не встиг почути «тату»... Голову набік повернув і не можу поворухнути нею, бо грунт знизу піднімається і підпирає підборіддя. Однак таки бачу, що на віддалі світло — копають хлопці. Чую, вже гукають, щоб тримався. А я їм у відповідь намагаюся з себе щось видушити... Підрили піді мною, касками породу вигребли, подали руки і нарешті витягли...

Це сталося тоді, коли з початку аварії минуло вже дві доби. А висота ніші, де лежав шахтар, становила всього 20—30 сантиметрів. Не більше.

Сергій Долбня, дружина Юля та син Іван

Ігор Ланге

Оптимістична трагедія

Дводобовий підземний полон відчутно позначився на здоров'ї обох шахтарів, які повинні тепер відновитися і морально, і фізично. Кам'яний мішок і досі переслідує їх у кошмарних снах. Та прокинувшись у холодному поту, можна перевести подих — приснилося... А від дійсності тим часом нікуди не втечеш. Через тиждень після «другого дня народження» Ігор Ланге все ще перебував у лікарні. Каже, помітно пішов на поправку, хоча від посиленого харчування, яке радять лікарі, таки не відмовився б. Однак сім'я просто не має на нього коштів. Зізнався, що відклали гроші на сесію дружині-студентці, а довелося витрачати на його одужання.

Сергія Долбню застали вдома. І не тому, що вже повністю одужав. Гірника відвезли були в Луганську обласну лікарню. Побув там і вмовив лікарів виписати його. Чому? Бо квиток в один бік коштує 6 гривень. Тещі, яка щодня їздила до нього, це не по кишені. Тут хоч би на харчі гроші відшукати. Адже втратив багато крові і такий слабкий, що відро з водою не підніме. Та що там відро — коли хотіли сфотографувати Сергія з сином, відмовився. Бо не може втримати немовля на руках. Тому запитання «А компенсація буде?», яким зустрічав і проводжав, для нього — знову питання життя, боротьбу за яке він таки виграв на глибині 600 метрів. А на поверхні?..

Утім, як запевнив голова територіального комітету профспілки працівників вугільної промисловості ДХК «Донбасантрацит» В'ячеслав Кубарєв, необхідна допомога потерпілим є тільки справою часу. Причому найближчого.

Павло КУЩ.

Луганська область.

P. S. Коли матеріал готувався до друку, стало відомо: обидва гірники отримали... по 50 гривень. Розглядається питання про надання їм сімейних путівок до профілакторію.

Гірникові бізнес не страшний

У Донецьку, Макіївці та Горлівці в рамках проекту TACIS будуть створені центри соціальної адаптації для гірників, які опинилися без роботи через закриття шахт. Аналогічний проект уже більше року здійснюється на Луганщині. Західні партнери прагнуть надати консультативну й фінансову підтримку вчорашнім гірникам, які мають бажання почати свою справу.

В області на різних стадіях ліквідації перебувають 19 шахт, повне закриття яких із здійсненням необхідних соціальних заходів обійдеться в більш як мільйон гривень.

Хроніка. Факти. Події

✔ Тегеран

Наступна ракета нестиме супутник?

Міністр оборони Ірану Алі Шамхані, виступаючи на прес-конференції, заявив, що іранська балістична ракета «Шахаб-3», спроможна влучити по Ірану і Саудовській Аравії, стане останньою бойовою ракетою, виробленою в Ірані. Це суперечить його ж заяві, зробленій у листопаді минулого року. Тоді міністр сказав, що Іран розробляє нову ракету, яка матиме більшу дальність польоту, ніж ракета «Шахаб-3». Нині Шамхані запевняє, що ракета «Шахаб-4» призначена для виведення на орбіту супутників Землі.

✔ Преторія

Суспільство все ще хворіє

Президент ПАР Нельсон Мандела відкрив у Кейптауні заключну сесію парламенту перед майбутніми парламентськими виборами. У зверненні до нації «Про стан країни» він зазначив: «У багатьох аспектах ми все ще залишаємося хворим суспільством, що пов'язано не лише зі спадщиною апартеїду, а й також новоявленою корупцією і зневагою до моральних принципів».

✔ Рамбуйє

Міністри зберуться наприкінці тижня

Контактна група на рівні міністрів закордонних справ має зібратися наприкінці цього тижня для обговорення перебігу конференції щодо Косова в Рамбуйє. За деякими даними, така зустріч може статися в суботу або в неділю, але не обов'язково в Рамбуйє, де відбувається конференція.

✔ Джакарта

Стріляти, та й годі!

Про наміри індонезійської армії вжити найрішучіших заходів проти «порушників спокою» на Східному Тиморі заявив начальник штабу сухопутних сил. «Військам віддано наказ стріляти без попередження», — заявив генерал Субаджио Хадісівойо. «Хоча у східнотиморського населення є перспектива здобуття незалежності від Індонезії, Східний Тимор усе ще перебуває під індонезійським контролем, і в разі виникнення безпорядків застосовуватимуть чинні правила», — попередив він. 27 січня уряд Індонезіївиступив з пропозицією розглянути цього року можливість надання незалежності Східному Тимору, коли індонезійський план розширеної «особливої автономії» для цієї території не одержить схвалення з боку міжнародної спільноти.

✔ Париж

Барикадами по податках

Французькі фермери зводять символічні барикади, виймаючи середньовічне каміння з бруківки біля школи національної академії Франції. У такий оригінальний спосіб вони протестують проти нових податків і використання пестицидів у сільському господарстві.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

НАТО наближається до Києва...

Через два місяці Україна вже матиме кордон із країнами НАТО

Одні вважають, що швидко. Інші — що повільно. Про те, як налагодити ефективніше співробітництво України з НАТО, йшлося під час поїздки до Києва Представника США у Північноатлантичній Раді Александера Вершбоу.

Приїзд пана Вершбоу відбувся напередодні значущих для України і НАТО подій. У квітні альянс відзначатиме своє 50-річчя, під час якого Польща, Чехія та Угорщина формально вступлять до організації. Через два місяці Україна вже матиме кордон із країнами НАТО. Цікаво, що саме цієї весни очікується і «тиха смерть» організації Ташкентського договору, створеної на терені СНД на противагу західному альянсу.

Внутрішньополітична ситуація в Україні також досить неоднозначна. Уряд (не в останню чергу з легкої руки Бориса Тарасюка) не відмовляється від політичної і військової співпраці з НАТО. А парламент і досі не визначився у своєму ставленні. Деякі «ліві» закликають припинити всі контакти з організацією і навіть закрити інформаційний центр НАТО в Києві. «Праві», навпаки, пропонують приєднатися до альянсу. Незабаром має відбутися закрите засідання Верховної Ради, на якому розглядатиметься питання про відносини України з НАТО. Деякі сили в парламенті вважають і Хартію про особливе партнерство, і Програму співробітництва України з альянсом неконституційними документами, адже вони не були ухвалені ВР.

Пристрасті підігріваються і заявами політиків сусідньої Росії. Дехто з губернаторів, зокрема, вважають, що «Україна фактично вступає до НАТО», розробляючи проекти кооперації в оборонній сфері та підвищуючи сумісність з військами членів альянсу.

Одіозний мер Москви також, явно переоцінюючи радикальність Києва, переконує, що Україна тільки й чекає слушного моменту, аби чкурнути до НАТО, і тоді організація Північноатлантичного договору підступить до російських кордонів. Ці заяви, звісно, не витримують жодної критики. Росія, до речі, й так має кордон з країною НАТО (Норвегією), а невдовзі й російсько-польський кордон стане «натовським». Якби цей процес «наближення» так лякав російських патріотів, вони б не виступали водночас і за об'єднання Росії з Україною, адже в разі інтеграції РФ автоматично отримає великий кордон з НАТО.

Зрозуміло, тут навіть немає про що дискутувати. Однак сплеск імперіалістичних і антизахідних настроїв у Росії, де незабаром — парламентські вибори, знаходить вдячних слухачів в Україні напередодні політичної боротьби за президентське крісло. У нашій державі кооперація з НАТО ще ніколи не була такою значущою темою у політичних баталіях, як нині.

Закрите засідання у Верховній Раді може в даному разі стати зовсім не крапкою, а лише початком у дискусії — чи потрібна Україні НАТО?

Александер Вершбоу вважає, що ухвалення парламентом рішень на обмеження співпраці з НАТО створить проблеми для українського уряду. Але Представник США в НАТО також висловив сподівання, що слухання в парламенті стануть чудовою нагодою розвінчати стереотипи щодо альянсу.

Та очевидно: яке б рішення не прийняла Верховна Рада, альянс не перерве своїх зв'язків з Україною, поки тут хоч із десяток осіб виступатимуть за співробітництво з НАТО.

Водночас Брюссель вже поступово розуміє, за якими принципами будувати відносини з нашою державою. Неважко помітити, що Україна, позбавлена російського «комплексу супердержави», усе ж досить схильна до зовнішніх проявів поваги. Партнерство в нас має бути обов'язково «особливе», роль у Європі — «ключова», а програма співробітництва з НАТО — найбільша серед програм інших партнерів. До речі, з найбільшою програмою на 1997 рік ми не впоралися. Довелося на 1998-й скласти меншу, але й торік її наполовину не виконано...

Пан Вершбоу, певно, пам'ятаючи про українське марнославство, також заявив, що вони розглядають нашу державу «як частину Центральної Європи, а не частину чогось колишнього». Щиро кажучи, навіть прикривши очі на географію, важко уявити, що до України ставляться так само, як, наприклад, і до позаблокової центральноєвропейської Австрії.

Справді щирим компліментом Київ, ймовірніше, може вважати тільки виділену альянсом фінансову допомогу — найбільшу серед партнерів НАТО. Сума незначуща — 2 млн. доларів. Але значно більше (от тільки — скільки?) виділяють ще Сполучені Штати на участь України у спільних військових навчаннях з НАТО.

На жаль, Київ не завжди використовує ті можливості, які надаються йому членами НАТО. Схоже, Україні альянс досі потрібніший політично, ніж із міркувань оборони. А тому, заявляє пан Вершбоу, наша держава могла б скористатися досвідом НАТО у військовій реформі.

Україна могла б представити у квітні в Вашингтоні свої пропозиції щодо співпраці з альянсом. Тим паче, що на саміті йтиметься про майбутнє організації, буде ухвалено нову концепцію НАТО на XXI століття. Концепція, зокрема, передбачає кооперацію країн у подоланні кризових ситуацій на кшталт югославських. Такий досвід спільної роботи з НАТО Україна вже набула в Боснії.

Крім того, концепція передбачає «відкритість дверей» альянсу для всіх країн, незалежно від геополітичного розташування. Але цією відкритістю Україна ледь чи скористається. Хоч і подейкують нині, що Київ може запозичити досвід Польщі щодо інтеграції у трансатлантичні структури. Але, з огляду на реальну ситуацію, «польський сценарій» навряд чи знадобиться Україні найближчим часом.

Надія БЕДРИЧУК.

І вся королівська рать

У церемонії похорону короля Йорданії Хусейна взяли участь більш як 40 глав держав та урядів. На деяких ділянках просування процесії озброєні автоматами солдати і поліцейські стояли пліч-о-пліч. У повітря піднято бойові вертольоти, для патрулювання використовували джипи зі встановленими на них кулеметами. Цілком обгрунтовано побоювалися терористичних актів. Адже прибулих до Аммана перших осіб треба було охороняти, як тут сумно жартували, не тільки від снайперів, а й один від одного: їх склад ще раз показав, що Близькосхідний регіон — найважливіше перехрестя інтересів сильних світу цього. Особисто це засвідчили Білл Клінтон, його європейські колеги і навіть Борис Єльцин.

Несподіванкою стала поява президента Сирії Хафеза Асада. Це перший приїзд глави САР до Йорданії за останні 15 років. Ізраїль виступив з «прогнозом» про можливе використання Сирією складної ситуації у сусідній державі в «експансіоністських цілях». Дамаск спростував ізраїльських оракулів.

Фото АП.

Росія прагне реваншу на Балканах

Наш позаштатний кореспондент Василь ЖУКІВСЬКИЙ звернувся до відомого болгарського політолога Івана КРИСТЕВА з проханням прокоментувати ситуацію в Косові.

— Пане Кристев, як ви собі уявляєте російську політику «стримання» стосовно США на Балканах?

— Балкани зовсім не цікавлять Росію з погляду слов'янського характеру Болгарії, Сербії чи Македонії. Сентиментальними аргументами захоплюються такі теоретики, як Самюель Хантігтон. Однак Євген Примаков — практик. За даними останніх соціологічних досліджень, лише 14 відсотків росіян цікавляться тим, що відбувається в Косові, й солідарні із сербами. Росія розглядає Косово як стратегічну можливість досягти ізоляції американців на Балканах.

— Даруйте, але як?

— Антиамериканська політика Росії грунтується на трьох чинниках. По-перше, 2000 спостерігачів ОБСЄ контролюють мирний процес у Косові. А відомо, що для Росії ОБСЄ — це стратегічна альтернатива розширенню НАТО. По-друге, силами НАТО в Македонії, які при нагоді прикриватимуть спостерігачів ОБСЄ, командуватиме француз. По-третє, Москва покладається на своє традиційно добре знання ситуації на Балканах. Вона розраховує, що настане момент, коли нинішня політика США щодо збереження кордонів на Балканах зміниться під тиском громадської думки та лобістських організацій у Вашингтоні. А на Балканах дуже бояться перерозподілу кордонів.

— А чи треба очікувати ескалації конфлікту в Косові?

— Ескалація станеться й без огляду на американо-російське протистояння. «План Хіл» не сприйняли ні косовські албанці, ні Белград. Ненависть між албанцями та сербами змушує мене думати, що з настанням весни у Косові знову стрілятимуть. Визвольна армія Косова, звичайно, має втрати, але вона зовсім не розгромлена. Досі вона дотримувалася старомодної тактики партизанської війни маршала Тіто. Та нині, вважаю, косовці захочуть застосувати сучасні методи боротьби.

З генеральським «я начальник — ти дурний» полковник не мириться п'ять років

У Миколи Селюка одна істотна вада — він борець

За листом читача

Розумом, статурою і характером аж ніяк не схожий на забитого дядька, якого може образити й вівця. Микола Романович — полковник Збройних сил, досвідчений і компетентний, чесний і принциповий захисник Вітчизни і своїх, зауважу, конституційних прав. Таких в армії не вельми люблять. Таких прагнуть тримати у стойці «струнко».

Пункт перший: начальник завжди правий

Повернімося у рік 1993-й. Триває розбудова незалежної держави. Дух самостійності, волелюбності охопив офіцерство армії. Перемінами в ній, реформами живе і полковник Селюк, заступник начальника управління кадрів Міністерства оборони України. Та його відвертість, активність, небажання дивитися в рота начальнику останнього дратує. Демократія демократією, а чиношанування, статут врешті-решт в армії над усе. Тут владарює один із неписаних законів: «Не висовуйся!»

Микола Романович мав необережність висловити свою думку командуючому військами Одеського військового округу В. Радецькому. Через день генерал-полковник сповіщав у Київ про зарозумілого полковника його безпосередньому начальникові (цитую за оригіналом):

«Ваш заместитель полковник Селюк Н. Р. в телефонном разговоре со мной подверг критике и выразил недовольство методами работы командующего войсками округа(...). Высказал мысль, что такая работа приносит определенный вред строительству Вооруженных сил страны(...). Дал понять командующему войсками округа, что этот вопрос будет рассмотрен на собрании Союза офицеров Украины.

Считаю, что заявление полковника Селюка Н. Р. носит явно оскорбительный характер и направлено на подрыв авторитета командующего войсками округа.

Убедительно прошу(...) направить полковника Селюка Н. Р. в округ, чтобы он лично принес свои извинения командующему войсками округа(...)».

Якийсь там «ну настоящий полковник» насмілився по телефону критикувати самого Радецького, який, до речі, через сім місяців став міністром оборони. Неподобство! Зухвалість!

І через сім тижнів після цього Селюка зняли з посади під приводом її скорочення і з пониженням призначили на іншу. Мовляв, треба економити державні кошти і позбуватися непотрібних посад. Та не встиг із кабінету норовистого полковника вивітритися його непокірний дух, як у крісло всівся інший заступник на... генеральській посаді. До того ж, управління стало головним управлінням, а його начальник уже мав чотирьох заступників. Отаке заощадження народних коштів по-армійському. Однак це звільнення було тільки початком переслідування Селюка. А чи мав до цього відношення пан Радецький — судіть самі.

Забажав Селюк, як громадянин України, працювати в Академії Збройних сил. Його заяву вчена рада розглянула на конкурсній основі і таємним голосуванням обрала старшим викладачем кафедри стратегії. Проте на горизонті з'явилася тінь Радецького, «прохання» якого задовольнив начальник академії, безпідставно відмовивши в призначенні на посаду.

Далі — більше. Вища атестаційна комісія МО вирішила направити опального полковника з Києва на заслання, а саме — в Одесу. Він, зрозуміло, відмовився. Це рішення, зціпивши зуби, чиновники міністерства відмінили, але прийняли інше, не менш безглузде — військовослужбовця призначили старшим викладачем цивільного вузу. Ця посада, зазначу, підполковницька.

Таким чином непокірного Селюка чотири рази понижували в посаді, його обмежено в дисциплінарних правах на шість щаблів, ущемлено в заробітній платі — на 16 процентів.

Пункт другий: оскарженню не підлягає

А що ж міністри? Чи знали, що діється в їхньому відомстві? В. Радецький, звісно, знав. Та на листи Селюка не реагував. Його помічник спромігся якось на відповідь, з якої полковник у черговий раз зрозумів, хто начальник.

До нового міністра В. Шмарова звертався не лише «зухвалий» Селюк.

У листопаді 1994-го начальник головної контрольно-ревізійної інспекції (ГКРІ) МО полковник юстиції П. Козир у доповідній записці зазначив, що в наказі генерал-полковника Івана Біжана за № 02461 від 19 листопада 1993 року порушено ст. 36 Тимчасового положення про проходження військової служби особами офіцерського складу, а саме: не були зазначені підстави переміщення. Тому за тим же номером було видано новий наказ, у якому вказано, що Селюка призначили на нову посаду «у зв'язку зі скороченням штатів». П. Козир зазначає, що «доцільно було б призначити полковника Селюка М. Р. на посаду, яка відповідає його військовому званню, освіті та набутому досвіду».

Через два місяці в черговому листі начальник ГКРІ стверджує, що відносно Селюка «проявлена недостатня принциповість» і що «на недопустимість подібних порушень міністром оборони вказано начальнику головного управління кадрів генералові Г. Дячуку».

Тільки після цього, підігнавши посаду Миколи Романовича у цивільному інституті під його звання, роблять її полковницькою.

Але посади, яка б відповідала його освіті та досвіду, Селюку так і не пропонують.

Міністр В. Шмаров проігнорував не лише думку відомчої ГКРІ, а й пропозиції Генеральної військової інспекції (ГВІ) при Президентові України.

Генеральний інспектор ГВІ генерал армії В. Губенко у листі до нього у грудні 1995-го констатував, зокрема, що «факти про переслідування, усунення з посади(...), неодноразове і безпідставне переміщення на нижчі посади полковника Селюка підтвердилися». Міністрові пропонувалося призначити службову особу, яка б неупереджено розібралася у справі, відмінити всі накази щодо переміщення Селюка; вжити заходів до винних у переслідуванні тощо.

Голос представника Президента і досі не почуто.

Пункт третій: крокуєш не в ногу? Читай пункт перший

Зрозумівши, що боротися за справедливість шляхом «прошеній» безперспективно, полковник у березні 1995 року звернувся з позовом до військового суду Київського гарнізону про визнання наказів міністра оборони про переміщення його на нижчу посаду незаконними. Через три місяці отримав коротке військове «ні». Суд став на бік генералів.

Селюк пише касаційну скаргу до військового суду Центрального регіону України. Його ухвалою у вересні 1995-го рішення суду Київського гарнізону залишено без змін.

Полковник звернувся зі скаргою до Генеральної прокуратури. Звідти до військової колегії Верховного суду внесли протест, в якому були зазначені порушення, вчинені щодо Селюка. Та протест залишився без задоволення. Трохи згодом заступник Генерального прокурора вносить протест до пленуму Верховного суду, який своєю постановою теж відхиляє його, а всі судові рішення залишає без змін.

Фахівці, проаналізувавши постанову пленуму, знайшли щонайменше сім юридичних помилок, допущених суддями вищої інстанції. На щось вони не звернули уваги, чогось не затребували, десь не врахували...

То що робити далі? Або визнати, склавши зброю, перемогу всесильного генералітету, або, вбиваючи нервові клітини, і далі доводити, що вони — начальники, але ти — не дурень.

— Двобій триватиме, — каже Микола Романович. — Моя правота очевидна, її підтверджують усі, крім міністерства і суду. Там, на жаль, не знайшлося жодного фахівця, який би неупереджено розібрався з історією переслідування.

У Верховній Раді минулого скликання знайшлося 50 народних депутатів, які звернулися із зверненням до Конституційного суду України. Відповідь їм була чіткою, як команда «струнко!»: встановлення відповідності рішень службових осіб Конституції України не належить до повноважень Конституційного суду.

Отже, належить до компетенції судів загальної юрисдикції, які своє слово сказали.

А може, Конституційний суд зробить офіційне тлумачення ст. 2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»? Про це просив у своєму черговому зверненні полковник Селюк і отримав чергову невтішну відповідь: вам, шановний громадянине, відмовлено у відкритті конституційного провадження стосовно тлумачення...

То де громадянинові (чи то селюку, чи полковникові, чи комерсанту) правди шукати?

Можна, звичайно, бити чолом Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини Ніні Карпачовій. Можна, врешті-решт, волати про допомогу перед міжнародними правозахисними організаціями і Європейським судом.

Можна. Та чи не буде соромно можновладцям, які неспроможні (не хочуть?) захистити права співгромадянина?

Не буде! Державним мужам не до того. Тому повертаємося до печі, від якої Селюк Микола Романович танцює з 1993 року.

Повертаємося до Міноборони, до вас, шановний Олександре Івановичу Кузьмук. У ваших силах допомогти колезі, особисто розібравшись у пересічній як для генерала армії України справі. У ваших можливостях виправити помилки генералів-попередників, навівши тим самим порядок у казармі, з якої винесли сміття на загальний огляд не тільки Збройних сил.

Врешті-решт, торжество справедливості у справі полковника додасть авторитету і вам, пане міністр.

Іван ІЛЛЯШ.

Ви нам писали

Заморожене слідство розтануло

Скаргу В. Юрченка про неналежне розслідування кримінальної справи, порушеної за фактом дорожньо-транспортної пригоди, розглянуто. Факти тяганини мали місце, за що начальник слідчого відділення Білоцерківського райвідділу міліції притягнутий до дисциплінарної відповідальності. Зараз слідство доручене іншому працівникові.

О. КЕДЕС,
начальник управління облпрокуратури.
Київ.

Не дають відпустку — ідіть до суду

Я працюю на підприємстві і заочно навчаюсь в інституті. Мені відмовили у наданні відпустки на період сесії. Чи правомірні дії керівництва?

Оксана ПАНОВА.
Нікополь.

Відповідно до ст. 15 Закону України «Про відпустки» ви маєте право на додаткову оплачувану відпустку тривалістю 30 календарних днів щорічно на період настановчих занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів незалежно від рівня акредитації вищого навчального закладу. У разі відмови ви можете оскаржити дії керівництва в судовому порядку.

Олександр КУМЕЙКО, юрист.

Увага: конкурс!

Мал. Віктора ПОПОВА.

Як виживаєш, співвітчизнику?

«Підкажіть, будь ласка, як вижити? Діти (у нас їх п'ятеро) щодня просять їсти, а я годую їх обіцянками. Як, урешті, і мене на службі, де не платять зарплату вісім місяців. Дружина продала каблучку і все, що було цінного. За що купити хліба і молока шестимісячній доньці — про це болить голова щоранку».

Лист старшого прапорщика Василя Машурикова з Чугуєва, що на Харківщині, на жаль, не єдиний у редакційній пошті.

Як, справді, вижити у наш злиденний час? Як зводите кінці з кінцями ви, шановні читачі? Напишіть нам, поділіться досвідом, підтримайте порадою співвітчизників.

Кращі листи друкуватимуться в «Голосі України» під рубрикою «Азбука виживання». Переможця конкурсу чекає винагорода.

Відділ листів.

У номер

✔ Рівне

Змішались радість і печаль

Всеукраїнська асоціація «Афганці» Чорнобиля», яка об'єднує тих, хто пройшов через два пекла — афганське і чорнобильське, спільно з благодійним фондом «Сівери» започаткувала всеукраїнську акцію «Україна пам'ятає» з нагоди 10-річчя виведення радянських військ з Афганістану. Її мета — згадати тих, хто не повернувся з тієї страшної війни, допомогти їхнім сім'ям, додати впевненості «афганцям», об'єднати їх навколо ідеї розбудови та зміцнення України.

Першими відгукнулися Запоріжжя та Ужгород. Естафету прийняв Кузнецовськ — місто рівненських атомників, де проживають 170 колишніх «афганців» та сім'ї загиблих воїнів. У рамках акції тут відбувся вечір пам'яті «Маю честь!», на який приїхали воїни-інтернаціоналісти з усіх районів Рівненщини. Цього дня у залі місцевого Палацу культури змішались радість і печаль.

Жоден із 170 учасників торжества не залишився поза увагою: одержали матеріальну допомогу від Кузнецовської міської ради, а сім'я Анатолія Дешка, де виховується троє дітей, — ордер на нову чотирикімнатну квартиру.

✔ Дніпропетровськ

Життя за борги

У Петропавлівському районі на Дніпропетровщині вчинив самогубство голова КСП «Прогрес» Андрій Бобришев. Він залишив коротку передсмертну записку, в якій повідомив, що своїм життям вирішив розплатитися «за борги господарства». Свого часу колгосп, який очолював Андрій Васильович, належав до числа благополучних. А сам голова — до підприємливих і вдачливих. Але зараз становище КСП майже катастрофічне. Компаньйони вимагають за борги півгосподарства. І як розповідають близькі та родичі покійного, останнім часом Бобришев «дуже переймався тим, що в усіх негараздах люди звинувачують і підозрюють його».

Триває слідство і розпочато фінансово-господарську ревізію діяльності КСП.

✔ Донецьк

Одного поранено, двом не пощастило

Жертвою чергового вбивства на замовлення став 47-річний директор СП «Мега» з Макіївки Ігор Хилько. Приїхавши увечері із сім'єю додому, бізнесмен разом з маленьким сином вирушив ставити авто. Несподівано дорогу перепинили невідомі в масках і з металевими прутами в руках. Вони скрутили хлопчика, заклеїли йому рота скотчем, а самого директора побили прутами. Наступного дня потерпілий помер. Розпочато слідство.

Дещо раніше в Красноармійську скоєно не менш цинічний злочин: двоє спільників «вибивали» у жертв 20 тисяч доларів. Як наслідок — один громадянин убитий, один поранений. Останньому вдалося вирватися і добігти до лікарні. Одного з бандитів затримано по гарячих слідах. Ним виявився... колишній співробітник міліції. На його спільника оголошено розшук.

✔ Тернопіль

Розібралися з сурогатом

Тернопільці вирішили захистити свій споживчий ринок від неякісної продукції, яку завозять в область різні підприємницькі структури за дещо нижчими цінами. За результатами 11 перевірок, проведених працівниками місцевого центру стандартизації, метрології і сертифікації, із 5571 пляшки спиртного забраковано 4395 вартістю понад 12 тис. гривень.

Головні недоліки продукції виробництва підприємств Кіровоградської, Вінницької, Донецької, Івано-Франківської, Львівської областей — підвищена концентрація сивушних масел, недолив, занижена міцність, негерметичне коркування тощо.

Президент західнонімецької машинобудівної фірми «Штолль» пан Альбрехт Цюльсдорфф (ліворуч) відвідав Хмельницький, аби запропонувати сільгоспвиробникам та бурякозбиральну техніку.

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

Підпал

Невже злоба затьмарила людям здоровий глузд і совість?

Кримінал

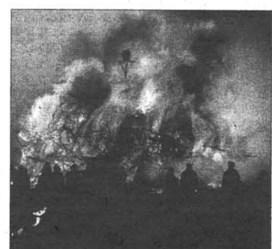
Це сталося вночі. Якийсь зловмисник (чи зловмисники) прагнув підпалити побутове приміщення на тваринницькій фермі сільськогосподарського кооперативу «Нива», та чергова доярка Алла Качур вчасно помітила полум'я й вдарила на сполох. Місцеві пожежники викликали підмогу з Київського району Одеси, на окраїні якого розташоване сільгосппідприємство, й спільними зусиллями вогонь загасили. Однак щойно пожежники поїхали, як запалав корівник. А. Качур довго не роздумувала — тут-таки почала виводити з приміщення корів.

Маючи високопродуктивне племінне стадо, тут рік у рік одержують від кожної корови по 4,5—5 тисяч кілограмів молока. Причому, такої високої якості, що за нього платять удвічі дорожче, аніж за одержуване з інших господарств, і використовують виключно для годування найменших мешканців Одеси.

Вогонь, дедалі більше охоплюючи приміщення, нестерпно обпікав руки й обличчя, а доярка виводила й виводила корів на подвір'я, аж поки не врятувала все стадо — близько 130 тварин. Тим часом повернулися, знову одержавши сигнал тривоги, пожежники. Та не встигли вони загасити вогонь на цьому вже, вважай, дотла згорілому корівнику, як запалав сусідній. Там полум'я приборкали вже з меншими втратами.

Про пригоду, що завдала сільгосппідприємству чималих збитків, повідомили, як і належить, у правоохоронні органи. Порушено кримінальну справу. Триває слідство. За висновком пожежників — вчинено зумисний підпал: пожежа виникала тричі, з невеличкими перервами, у різних місцях, полум'я поширювалося дуже швидко, що свідчить про використання якихось легкозаймистих речовин — бензину чи гасу. Хто це зробив? З яких мотивів? У селищі Чорноморка обурливий вчинок викликав нову хвилю пристрастей і звинувачень, посилив протистояння між двома таборами, на які поділилася тут громада.

Про те протистояння «Голос України» докладно розповідав минулого року в кореспонденції «Розітнули «Ниву» навпіл». У Чорноморці на тлі паювання земель та їх передачі у приватну власність громада поділилася, по суті, на дві частини. Одні, передусім працюючі, реформували КСП у багатофункціональний сільськогосподарський кооператив і на чолі з депутатом Одеської міськради Іваном Стрелею, якого обрали головою, господарюють на полях і фермах, продовжуючи земельну рефор-

му. Інші, переважно непрацюючі пенсіонери, залишилися прибічниками колишнього правління колишнього КСП і воліють, аби оте КСП відновити. Отож у селищі подейкують, що підпал вчинено кимось із прибічників повернення в минуле.

— Люди, — каже Іван Стреля, — вкрай стривожені й обурені тим, що трапилося, вони очікують, що зловмисників буде викрито й притягнуто до суворої відповідальності.

... Колись, знаємо, за землю сусід убивав сусіда, брат — брата. Палали ночами садиби господарів. То що — історія повторюється?

Георгій ВОРОТНЮК.

Овідіопольський район Одеської області.

Свистіть, кричіть «пожежа!», тоді вас помітять

Міліція радить

Як уберегтися від злочинців на вулиці, особливо у вечірній та нічний час? Порадами з цього приводу ми попросили поділитися начальника відділу організації адміністративної діяльності служби та профілактики рецидивної злочинності головного управління адміністративної служби міліції МВС України полковника міліції Сергія Філатова.

— Звісно, краще взагалі не ходити ввечері безлюдними та недостатньо освітленими вулицями чи дворами. Але якщо вже так сталося, то йдіть ближче до краю тротуару, подалі від будинків. Адже в «тихому куточку», за яким-небудь рогом вас може чекати небезпека.

Якщо назустріч іде група підлітків, краще перейти на другий бік вулиці. До речі, правильніше йти назустріч руховi транспорту — так ви не наразитесь на несподіваний напад з машини.

Може, декому це здасться смішним, та в разі небезпеки у пригоді вам стане звичайнісінький свисток.

Для жінок порада: не одягайте дорогих прикрас, якщо знаєте, що повертатись додому будете пізно. Незважаючи на симпатії до молодого чоловіка, з яким ви нещодавно познайомилися, не поспішайте повідомляти йому те, що повинні знати лише близькі люди та родичі, і, тим більше, запрошувати додому. З настанням темряви без крайньої потреби не заходьте до телефонної будки — у разі несправності телефону вона може стати для вас пасткою.

Сідаючи в таксі, обов'язково зверніть увагу на його номер. Не залишайте речі в машині, виходячи з неї навіть на короткий час. І, зрозуміло, не слід показувати водієві всі гроші, які у вас є.

На вулиці триматися треба впевнено, але не агресивно, щоб не спровокувати напад. Якщо вас переслідують, гукайте допомогу. Але майте на увазі, що крики «допоможіть!» чи «грабують!» частіше за все не викликають необхідної реакції в оточуючих. Американські спеціалісти рекомендують кричати «пожежа!». Якщо вирішили тікати, то робіть це миттю. Добігши до найближчого житла, дзвоніть, стукайте, бийте ногами в двері, у крайньому випадку розбийте вікно: в екстремальних ситуаціях усе годиться.

Якщо втекти не вдається, починайте зі злочинцем переговори, намагайтесь виграти час, віддайте гроші або цінні речі — ваше життя та здоров'я коштують набагато дорожче.

Залежно від ситуації — захищайтесь. І в цьому вам може допомогти все, що є під рукою, — від газового балончика чи пістолета до запаленої сигарети, ручки, олівця, в'язки ключів тощо.

Наведемо приклад. Жінка з кішкою на руках зайшла до темного під'їзду, де на неї напав невідомий. Не розгубившись, дама кинула тварину в обличчя нападникові. Мурка своїми пазурами вчепилася у грабіжника, і він од жаху та болю втік.

Як бачите, творчий підхід до питання захисту своєї гідності, здоров'я та життя дає позитивний результат.

Забрали за потребою. Малою

Андрій повертався додому в гарному настрої. Отримавши сигнальний примірник плаката своєї музичної групи, він відзначив цю подію у компанії друзів і шанувальників. Але додому він того вечора не дійшов. Підвів його сечовий міхур. На розі однієї з центральних вулиць міста Андрія пов'язали...

У відділенні він дарував черговим міліціонерам плакати зі своїм зображенням і автографом. Але охоронці порядку так дешево невдаху-музиканта не відпустили. Забрали шнурки, пасок і посадили до камери чекати на вирок суду, робочий день якого починається зранку.

Товариші по камері ділилися враженнями та історіями свого затримання. П'яний бізнесмен голосно вимагав «мобілку», щоб відмінити якусь важливу зустріч. Юний кишеньковий злодій переконував усіх, що його підставили. Андрій у дебатах участі не брав, а мовчки чекав світанку.

На суд жертва нестриманості свого сечового міхура з'явилася в компанії охоронців. Представник української Феміди з грузинським прізвищем поставився до Андрія (з його вірменським прізвищем) з деякою неприязню. Покартавши його з допомогою дохідливої, загальнонародної лексики, суддя запитав — чи бажає громадянин, який спіймався на мокрому, відсидіти за своє «дрібне хуліганство» 15 діб? Андрій дещо розгубився. Виручив його міліціонер — штовхнув у бік ліктем і підказав пошепки: «Кажи — не хочу». Далі між суддею і підсудним розпочався дивний і навіть недоречний у цьому закладі торг. Суддя пропонував термін ув'язнення, Андрій вічливо відмовлявся. Потім, вирішивши замінити виправні роботи на штраф, суддя почав пропонувати заплатити різні суми. Зрештою зійшлися на 51 гривні. Андрій зобов'язався сплатити ці гроші, хоча сума за «маленьку нужду» в кілька десятків разів перевищувала вартість одного відвідання комерційного туалету. Ех, якби дорогою додому Андрієві трапився бодай один, нехай не комерційний, а простий туалет, він би не підмочив би своєї репутації законослухняного громадянина.

Ольга ВІТЕР.

Вбивство замовлене і кероване по рації

Під завісу минулого року в Мукачевому було розстріляно відомого закарпатського бізнесмена депутата обласної ради Михайла Токаря.

До розслідування цього резонансного вбивства було залучено кращих фахівців правоохоронних органів Закарпаття.

— Менше місяця треба було для того, аби затримати підозрюваних, — каже начальник управління МВС України в Закарпатській області Валентин Безбородий. —Щоправда, поки що трьох. Операція з пошуку четвертого триває. Затримані зізналися, що їхніми діями керували по рації, повідомили також, що вбивство замовне. Це підтвердилося і при відтворенні обставин злочину. Слідство триває.

Правління АТ Київський будинок побуту «Столичний» повідомляє про проведення річних загальних зборів акціонерів, які відбудуться 9 квітня 1999 р. о 15 год. по вул. Комінтерну, 28, 6 поверх, актовий зал.

Порядок денний:

1. Звіт про фінансово-господарську діяльність АТ Київський будинок побуту «Столичний» за 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії АТ Київський будинок побуту «Столичний».
3. Затвердження річних результатів діяльності та звіту і висновків ревізійної комісії.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку, строку та порядку виплати дивідендів.
5. Різне.

Відкрите акціонерне товариство «Південінформатика» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 8 квітня 1999 року о 14.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Дзержинського, 23.

Реєстрація акціонерів з 12.00 до 13.45.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік.
2. Звіти спостережної ради та ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Затвердження річного балансу та фінансових результатів роботи товариства.
4. Внесення змін та доповнень до статуту і затвердження статуту в новій редакції.
5. Затвердження розміру та порядку виплати дивідендів.

Статутний фонд товариства зменшується на 2500 гривень у зв'язку з викупом частини акцій у їх власників з метою анулювання цих акцій.

Статутний фонд товариства після його зменшення на визначену суму становить 1143840 гривень.

Номінальна вартість акцій товариства не змінюється.

Телефон для довідок 37-99-71.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Правління ВАТ «Універмаг «Україна» повідомляє про проведення Чергових Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 30 березня 1999 року в м. Києві

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Затвердження звіту Правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за 1998 рік.
2. Затвердження звіту Спостережної ради про роботу у 1998 році.
3. Затвердження звіту і висновків Ревізійної комісії, щодо результатів фінансово-господарської діяльності ВАТ за 1998 рік.
4. Затвердження розподілу чистого прибутку ВАТ за 1998 рік.
Затвердження нормативів розподілу чистого прибутку на 1999 рік.
5. Збільшення статутного фонду ВАТ «Універмаг «Україна» шляхом додаткової емісії акцій. Внесення змін до Статуту ВАТ.

Довідкова інформація до п.5 Порядку денного:

Мета додаткового випуску акцій - збільшення Статутного фонду для покриття витрат, пов'язаних із реструктуризацією ВАТ.

Планується збільшити статутний фонд ВАТ «УНІВЕРМАГ «УКРАЇНА» на 379'707,10 (триста сімдесят дев'ять тисяч сімсот сім гривень 10 копійок) грн. шляхом випуску 7'594'142 (сім мільйонів п'ятсот дев'яносто чотири тисячі сто сорок дві) штуки простих іменних акцій номіналом 0,05 грн. кожна.

Випуск акцій планується здійснити в документарній формі.

Запланований курс продажу акцій - 0,255 грн.

(Рішення прийнято Позачерговими Загальними зборами акціонерів 22.12.1998 р.).

Термін підписки на акції додаткового випуску з 20 червня 1999 р. по 20 липня 1999 р.

Кожен Акціонер Товариства має переважні права підписатися на будь-які акції нового випуску пропорційно кількості акцій, якими володіє такий Акціонер на момент такого випуску акцій.

Якщо будь-який із Акціонерів вирішить не підписуватися на максимальну кількість акцій нового випуску, на яку він має право, всі інші Акціонери, на свій вибір, можуть підписатися на такі акції пропорційно кількості своїх акцій на момент випуску.

Збитків, пов'язаних із збільшенням статутного фонду для акціонерів Товариства, не планується.

Проект змін до Статуту:

п.3.1.1. ст.3 «Статутний фонд та акції Товариства» викласти так:

«Статутний фонд Товариства становить 1'898'535,60 грн. (один мільйон вісімсот дев'яносто вісім тисяч п'ятсот тридцять п'ять гривень 60 копійок) і поділяється на 37'970'712 (тридцять сім мільйонів дев'ятсот сімдесят тисяч сімсот дванадцять) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,05 грн. кожна».

Місце проведення: м. Київ, вул. Жилянська, 97, зал засідань заводу «Транссигнал».

Початок зборів: о 12:00.

Реєстрація акціонерів: з 09:30 до 11:30.

Для участі у зборах необхідно мати при собі документ, що засвідчує особу акціонера та сертифікат акцій.

Проїзд та проживання в м. Києві за власні кошти акціонерів.

Контактні телефони: (044) 274-98-98, 274-98-86.

Правління ВАТ «Житомирдерев» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 березня 1999 року об 11 год. за адресою: Житомир, вул. Кооперативна, 1.

Порядок денний:

1. Звіт правління про роботу за 1998 рік.
2. Звіт спостережної ради про проведену роботу за 1998 р.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Створення відокремлених підприємств, дочірнього підприємства та філій.
5. Різне.

Для участі в зборах необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу акціонера, або доручення на представництво.

Телефони для довідок: (0412) 36-02-28, 37-35-93.

ВАТ «КЕЗНО» повідомляє, що загальні збори акціонерів товариства відбудуться 23 березня 1999 року о 15 годині за адресою: 252033, м. Київ, вул. В. Яна, 3/5 у приміщенні заводського клубу.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління ВАТ «КЕЗНО» про результати фінансово-господарської діяльності за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження результатів фінансово-господарської діяльності ВАТ «КЕЗНО» за 1998 рік та розподіл прибутку.

Початок реєстрації учасників зборів проводитиметься з 14-ої години 23.03.1999 р.

Довідки за телефоном 220-41-61.

Арбітражний суд Одеської області (270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) за заявою СП «Райз-Інвест» порушив справу № 17-14/117/2 про банкрутство фірми «Агрокомплекс фрост». (Одеська область, смт Миколаївка, вул. Калініна, 51. Розрахунковий рахунок 26004202023001 в Березовському відділенні АК АПБ «Україна»).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця від дня опублікування оголошення.

До відома акціонерів холдингової компанії «АвтоКрАЗ»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів ХК «АвтоКрАЗ» відбудуться 30 березня 1999 року у приміщенні Палацу культури «КрАЗ» за адресою:

Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 60 років Жовтня, 58/2.

Початок зборів о 10.00.

Реєстрація учасників зборів з 8.00 до 9.45 год.

Порядок денний:

1. Звіт правління ХК «АвтоКрАЗ» про результати фінансово-господарської діяльності компанії в 1998 році та основні напрями діяльності на 1999 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність ХК «АвтоКрАЗ» у 1998 році.
3. Про прибуток компанії в 1998 році, виплату дивідендів за підсумками роботи в 1998 році та формування фондів ХК «АвтоКрАЗ» в 1999 році.
4. Вибори органів управління ХК «АвтоКрАЗ».
5. Про створення, реорганізацію і ліквідацію дочірніх підприємств компанії та внески ХК «АвтоКрАЗ» до статутних фондів інших господарських товариств.
6. Про внесення змін і доповнень до статуту ХК «АвтоКрАЗ» та статутів дочірніх підприємств.
7. Затвердження внутрішніх нормативних актів ХК «АвтоКрАЗ».

При реєстрації учасникам зборів потрібно мати документ, що посвідчує особу та повноваження.

Правління ХК «АвтоКрАЗ».

Шановні акціонери! ВАТ «Харківнафтопродукт»

Нагадуємо, що 18 лютого 1999 року об 11-й годині в приміщенні актового залу ВАТ «Харківнафтопродукт» за адресою: м. Харків, вул. Магнітогорська, 1 (проїзд від ст. метро «Центральний ринок» трамваєм № 24 до кінцевої зупинки «Іванівка» відбудуться чергові загальні збори акціонерів ВАТ «Харківнафтопродукт».

Початок реєстрації — 18 лютого 1999 р. о 9-й годині.

З собою необхідно мати паспорт.

Порядок денний:

1. Затвердження річного звіту ВАТ за 1998 р.
2. Розподіл прибутку чи покриття збитків товариства за 1998 рік.
3. Внесення змін до статутних та регламентних документів ВАТ.
4. Затвердження положень (статутів) про підприємства ВАТ.
5. Про діяльність правління і спостережної ради по відчуженню майна (основних фондів) товариства (звіт голови правління, голови спостережної ради) в 1998 р.
6. Про відкликання членів спостережної ради, обраних загальними зборами акціонерів в 1997, 1998 рр.
7. Про відкликання голови правління і членів правління і призначення нового складу правління.

У разі, коли Ви не маєте змоги взяти участь у загальних зборах акціонерів, Ви можете оформити доручення на довірену особу в нотаріуса чи в правлінні ВАТ.

Телефон для довідок 47-19-84.

В. о. голови правління ВАТ «Харківнафтопродукт» за погодженням зі спостережною радою ВАТ «Харківнафтопродукт».

Правління ВАТ «Чортківський сирзавод»

Інформує, що 25 березня 1999 року о 10.00 відбудуться чергові загальні збори акціонерів за адресою: м. Чортків, вул. Копичинецька, 130, ВАТ «Чортківський сирзавод», актовий зал.

Порядок денний:

1. Звіт правління товариства про результати фінансово-господарської діяльності за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про підсумки роботи товариства за 1998 р.
3. Створення філії підприємства та затвердження положення про філію.
4. Різне.

Реєстрація учасників зборів до 9.30.

Для участі у зборах потрібно мати документ, який засвідчує особу, доручення на право голосування (для представників акціонерів).

Телефон для довідок (03552) 2-32-00.

ВАТ «Український науково-дослідний інститут технології машинобудування» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 березня 1999 року о 14.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 46.

Порядок денний:

1. Звіт та затвердження результатів фінансово-господарської діяльності ВАТ «УкрНДІТМ» в 1998 році. Основні напрями роботи в 1999 році.
2. Звіт про роботу спостережної ради в 1998 році.
3. Звіт про роботу ревізійної комісії за 1998 рік.

Реєстрація учасників зборів — з 12.00.

Для участі у зборах потрібно мати при собі: документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів —доручення на участь у зборах.

Довідки за тел. (0562) 93-00-26.

Уважаемые акционеры!

Уведомляем вас, что общее собрание акционеров **ОАО «Измаильский рыбозавод»** состоится 26 марта 1999 года в здании заводоуправления по адресу: г. Измаил, ул. Портовая, 4.

Начало собрания в 14.00.

Начало регистрации в 10.00.

Повестка дня:

1. Отчет правления о производственно-хозяйственной деятельности в 1998 году. Планы на 1999 год.
2. Отчет наблюдательного совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Выборы наблюдательного совета.
5. Выборы ревизионной комиссии.

Правление ОАО «Измаильский рыбозавод»

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 6207-3 о признании банкротом НПП «Сплав» (г. Керчь, ул. Еременко, 9; р/с 26007259115001 в Приватбанке г. Керчи, МФО 324731, код 023446112).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Луганської області (348000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 9/66 б про банкрутство акціонерного товариства «Білпродтовари».

Юридична адреса: 349640, Луганська область, смт Біловодськ, вул. Шевченка, 16, р/р 26002200059001 в Біловодському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 304029, код ОКПО 00377383.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а) возбудил дело № 12/189б о банкротстве ООО «Украина К°» (г. Северодонецк Луганской области, ул. Космонавтов, 11, р/с 2467251 в Северодонецком отделении УАК Проминвестбанка, МФО 304535).

Арбітражний суд Чернігівської обл. (250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушив справу № 9/95 б про банкрутство виробничо-торгівельного підприємства «Калина», м. Чернігів, вул. Воровського, 10, р/р 26005300000317 в КАБ «Демарк» м. Чегнігів, МФО 353575, код 14228914.

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Предприятие ***«Вигор-Агротех»*** сообщает о своей ликвидации.

Претензии принимаются на протяжении 30 дней по тел. 228-70-94.

Приватне підприємство «Оксамед» повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації за телефоном: (8-04143) 2-74-96.

У номер

✔ **Вінниця**

Яке насіння, такий і врожай

Спеціалісти Вінницького НДІ кормів Української академії аграрних наук розробили проект Української насінницької фірми. Він створений за ініціативи директора інституту академіка Анатолія Бабича. За його словами, розв'язання проблеми насінництва кормових культур (майже 40% орних земель відведено під кормові угіддя), неможливе без тісного поєднання зусиль науковців і практиків. Таку співпрацю передбачає пропонована структура, створення якої взяв під опіку Державний інноваційний фонд.

Із 60 нових сортів і гібридів кормових та зернобобових культур, розроблених вінницькими науковцями, більше половини занесено до Державного реєстру рослин України.

✔ **Сімферополь**

Оксамитовий сезон може стати мертвим

Про виживання оздоровчої галузі йшлося на Першій всеукраїнській конференції працівників дитячих таборів і оздоровчих закладів, що відбулася в Міжнародному дитячому центрі «Артек». У ній взяли участь 150 представників з усіх областей країни.

Ще зовсім недавно відпочинок у дитячих таборах був доступний практично кожній дитині, а вартість путівок була символічною. Нині ж вони не по кишені багатьом. Тому кількість дитячих оздоровчих закладів різко скорочується.

Сьогодні в Україні діє 5,5 тисячі дитячих таборів, близько 200 санаторіїв, де мають можливість оздоровитися лише 16% юних. Об'єднатися і домогтися відміни податку на дитячі заклади закликав колег директор МДЦ «Артек» Михайло Сидоренко. Вирішено створити Всеукраїнську асоціацію дитячих таборів, щоб спільними зусиллями захищати власні інтереси.

✔ **Полтава**

Весна на пенсійній вулиці

Ветерани будуть із землею — про це вже нині турбується Полтавська міська рада ветеранів. Для п'яти тисяч учасників війни, ветеранів праці виділено понад 120 гектарів землі в зручних і доступних приміських районах. Зокрема, лише КСП ім. Воровського, яке очолює Василь Степенко, виділило 600 городів для пенсіонерів і безоплатно їх обробляє. Нині в раді ветеранів шукають недорогі насіння і розсаду.

✔ **Фотофакт**

Служити популяризації давніх фотомистецьких традицій Львівщини, об'єднанню майстрів різних поколінь покликана відкрита у Львові постійно діюча «Фотогалерея Василя Пилип'юка».

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ).

Гроші «ростуть» не лише в полі

 Досвід

Чотири промислові дільниці діють у КСП села Демидівка Тростянецького району на Вінниччині — швейна, меблева, залізобетонних виробів та переробки деревини. Непрофільне виробництво «нав'язав» односельцям керівник господарства Костянтин Сєрих. Але чи варто селянину займатися не своєю справою? У Костянтина Костянтиновича з цього приводу таке пояснення: «Якщо в людей сверблять руки до роботи, їм треба дати можливість працювати. Та й гроші «ростуть» не лише в полі».

У швейному цеху виготовляють спецодяг. Ним забезпечили шість господарств і два промислові підприємства району. Крім того, шиють жіночі, чоловічі, дитячі вироби. Нещодавно освоїли виробництво теплих ковдр. У меблевиків свій асортимент: шафи, тумбочки, стільці, столи. На замовлення майстри виготовляють навіть набори для вітальні, кухні. Мають клопіт з ремонтом меблів. Марудна справа. Але Сєрих розпорядився не «списувати в архів» жодного стільця чи тумбочки. До речі, в кабінеті голови всі меблі — старі, та після ремонту вигляд у них, ніби щойно з магазину. Мають у господарстві своїх бондарів і стельмахів. У них замовляють вози, діжки.

У селі, де трохи більш як 400 дворів, багато забудовників. Кожен з них починав зведення оселі з відвідування дільниці залізобетонних виробів — фундаментні блоки обходяться майже утричі дешевше, ніж укладання фундаменту з каменю. Всього тут виготовляють понад 20 найменувань виробів. Одне слово, в Демидівці навіть узимку не сидять склавши руки. К. Сєрих має намір і надалі розширювати «непрофільні» галузі. Вже йде підготовка до налагодження виробництва металевої сітки для огорожі. У перспективі займатимуться виробами з лози...

Віктор СКРИПНИК.

На знімках: керівник господарства К. Сєрих з сільським головою В. Анченком та інженером-будівельником М. Крищинецьким; брати Юрій та Олександр Кульчицькі сім років працюють у столярному цеху; 45 років трудового стажу за плечима стельмаха Г. Наконечного — час передавати секрети ремесла таким, як І. Олександрук.

Фото Володимира КЛЕПКА.

Знамениті підвали князя Трубецького закладено практично одночасно із знаменитою Масандрою

Для концепції потрібні гроші

 Проблема

Виноградарство завжди було для Херсонщини одним із джерел статків. Нині галузь занепадає. Так, з тридцяти господарств об'єднання «Херсонсадвинпром» минулий рік завершили із збитками двадцять три... В середньому борг кожного становить понад 600 тисяч гривень.

Причини такого стану — передусім горезвісна «антиалкогольна кампанія». Потім видалися люті зими з сильними морозами, вони теж додали біди. Нині в області налічується 7,5 тисячі гектарів виноградників, з них треба оновлювати майже 4 тисячі. А для того, щоб закласти один гектар насаджень, потрібно близько тридцяти тисяч гривень. А віддача можлива лише за 3—5 років.

Сумно про це говорити, тим більше, що виноградарські традиції Херсонщини чи не найстаріші в Україні. Скажімо, знамениті підвали князя Трубецького закладено практично одночасно із знаменитою Масандрою. І нині у винрадгоспі імені Леніна виробляють відомі марочні вина «Перлина степу», «Наддніпрянське», «Оксамит України». Слава винних погребів ніби й підтримується, а от саме господарство ледь тримається на плаву. Лише винрадгосп «Таврія», де роблять коньяки «Каховка», «Дніпро», «Борисфен», та агрофірма-радгосп «Білозерський», можуть дихати більш-менш вільно.

Чи існують шляхи виведення галузі з глухого кута? Спеціалісти «Херсонсадвинпрому» розробили спеціальну концепцію. Основні моменти такі. Площі під виноградні лози слід збільшити до 9—10 тисяч гектарів. Це цілком можливо — Херсонщина дає до 2 мільйонів паростків лози з 4 мільйонів у країні. Лише торік агрофірма-радгосп «Білозерський» запропонувала споживачам 1,7 мільйона.

Щоб досягти наміченого, щорічно слід закладати не менш як 600 гектарів виноградників. Поки що є підстави говорити про можливість відновлення 350—380 гектарів, бо без державних капіталовкладень не обійтися.

За середньої врожайності 50—60 центнерів з гектара можна досягти валового збору в 70—80 тисяч тонн винограду. Це дасть можливість забезпечити сировиною всі виноробні заводи.

На допомогу може прийти також Південний біотехнологічний центр, котрий очолює відомий фахівець Володимир Скороход. Науковці працюють над різними категоріями садивного матеріалу. Все це допоможе створити на нижньодніпровських пісках суперелітні, сертифіковані й сортові маточники, закласти промислові насадження. Й знову ж, окрім власних проблем, учені майже нічого не мають...

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсонська область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

 Спорт

Ліппі подав у відставку

Футбол. Позавчора тренер туринського «Ювентуса» Марчелло Ліппі подав у відставку, яку було прийнято. Того самого дня керівництво «Ювентуса» представило гравцям нового наставника — Карло Анчеллотті. Головна причина того, що відбулося, — бажання сивочубого 50-річного красеня Ліппі попрацювати з «Міланом». Цей клуб, найпевніше, він очолить у сезоні—1999/2000. А сьогодні з «Міланом» на стадіоні «Сан-Сіро», як відомо, у товариському матчі зустрінеться київське «Динамо». Його трансляцію студія «1+1» розпочне о 22.10.

Українські клуби в ці дні в різних куточках планети готуються до другої половини сезону в нашій країні. **Болгарія.** «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Нафтохімік» (Бургас) — 3:3. «Дніпро» — ФК «Санданскі» — 4:1. **ОАЕ.** «Карпати» (Львів) — «Алі Мухта Ярад» (Єгипет) — 1:0, «Ворскла» (Полтава) — «Балтика» (Росія, Калінінград) — 0:1, «Ворскла» — клуб вищої ліги ОАЕ — 13:0. **Німеччина.** «Шахтар» (Донецьк) — «Нюрнберг» (Німеччина) — 0:2. **Іспанія.** ЦСКА (Київ) — «Ланка» (Іспанія) — 4:0. **Кіпр.** «Металург» (Запоріжжя) — «Рух» (Польща, Хожув) — 3:2, «Металург» — «Уралан» (Росія) — 1:1, «Металург» — МТК (Угорщина, Будапешт) — 1:1. «Таврія» (Сімферополь) — «Залахус» (Угорщина) — 1:1. **Херсон.** «Кристал» (Херсон) — СК «Миколаїв» — 0:2. **Миколаїв.** СК «Миколаїв» — «Тілігул» (Молдова) — 2:1.

Редактор номера Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 208254.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311024.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ *ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.*
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України